

Trešdiens ● 2010. gada 3. novembris ● Nr. 85 (8183)

CENA abonentiem 33 s
tirdzniecībā 38 s

Esi pamanāms! 13.

Īszinās

Laba ziņa:

Jaunie žurnālisti turpina darbu

Šodien, 3.novembrī plkst.16.00 redakcijas telpās Teātra ielā 8, Balvos, gaidām visus esošos un rakstīt grībošos skolēnus. Nāciet ar sagatavotajiem materiāliem un jaunām idejām!

Slikta ziņa:

Uzrāda ceļošanai nederīgas pases

1.novembrī stājās spēkā liegums izmantot ceļošanai ārpus Šengenas valstu teritorijas pases ar derīguma termiņu 50 gadi. Neskatoties uz aizliegumu, Valsts robežsardze jau 1.novembrī konstatēja vairākus gadījumus, kad ceļošanai uzrādītas nederīgas pases. Šobrīd pases ar derīguma termiņu 50 gadi ir gandrīz 60 tūkstošiem Latvijas pilsoņu un aptuveni tikpat nepilsoņu.

Interesanta ziņa:

Pagaidām zaudējumu nav

6.novembrī pulksten 14 Balvu pamatskolas sporta zālē notiks kārtējā Latvijas 1.ligas čempionāta volejbola spēle starp volejbola klubiem "Balvi" un "Valgunde" (Jelgavas novads). Zīmīgi, ka abas šīs komandas joprojām čempionātā nav piedzīvojušas nevienu zaudējumu. 31.oktobri balvenieši ar 3:0 sakāva Daugvipils volejbola komandu.

Nepalaid garām:

Medņevā notiks kapelu un folkloras kopu maratons

Sestdiens, 6. novembrī pulksten 20 Medņevas tautas namā notiks danču vakars jeb kapelu un folkloras kopu maratons. Uz šo mūzikas un dziesmu maratonu ieradīsies baltinavieši, ciemiņi no Salnavas, Malnavas, Zeltiņiem, Rēzeknes. Apmeklētāji varēs uzugavēt arī savejiem – muzikantiem un dziedātājiem no Medņevas. Svētkos nebūs ieejas maksas.

Foto - A.Kirsanovs

Jaunais autobuss Rugājos. Skolēniem būs iespēja ar to noklūt skolā, ekskursijās, sporta sacensībās un citos pasākumos. Kā paredz abu valstu sadarbības programmas projekts, pieaugušos ar šo autobusu pārvadāt nedrīkstēs.

Saņem jaunos autobusus

Pirmdien deviņas Latgales reģiona novadu pašvaldības, tostarp arī Balvu un Rugāju novadi, saņema pa vienam autobusam no Latvijas-Šveices sadarbības programmas līdzfinansētā projekta. Autobusi paredzēti skolēnu pārvadāšanai.

Mercedes-Benz Sprinter 516 CDI autobusos ir 19 pasažieru sēdvietas. Autobusi ražoti Mercedes-Benz rūpnicā Vācijā, savukārt autobusu aprikošana veikta Jelgavā, uzņēmumā SIA "Universāls LTD", kur uzstādīts arī pašvaldību izvēlētais papildus aprīkojums, piemēram, Balvu novada autobusā uzstādīts gaisa kondicionieris.

turpmākajā darbā. "Ar autobusu braukt ir patīkami, jo tas ir jauns. Skolēni zina, ka esmu stingrs šoferis, autobusā pieprasu kārtību. Tagad jāraugās, lai arī šim autobusam būtu ilgs mūžs," atzina V.Blūms. Pie jaunā transportlīdzekļa vēl mazliet jāpierod, jo tas atšķiras, piemēram, ar ierobežoto ātrumu - ātrāk par 102 km/h braukt nav iespējams. Novada skolēnus jaunajā autobusā uzsāks vizināt ar nākamo nedēļu.

Nodod Lazdulejas pārvaldei

Balvu novadam no Latvijas-Šveices sadarbības programmas līdzfinansētā projekta paredzēti četri autobusi skolēnu pārvadāšanai. Pirmdien saņemts pirmsais. To no Rēzeknes Balvu novadā iestūrēja Tehniskā nodrošinājuma nodājas vadītājs Normunds Dimitrijevs, savukārt otrdien autobusu svinīgi nodeva Lazdulejas pagasta pārvaldei. Ar autobusu brauks šoferis Anatolijs Sovostjanovs, kurš skolēnus no Lazdulejas un Bērzkalnes pagastiem vedīs uz Balvu pamatskolu, Balvu Amatniecības vidusskolu un Balvu Valsts ģimnāziju, kā arī atpakaļ uz mājām. Pirmajā reisā autobuss svētku tērpā (krāšņi izpušķots par godu pirmajam braucienam) ripoja jau otrdienas pēcpusdienā. Arī ikdienā jaunie autobusi būs labi pamanāmi, jo nokrāsoti skaisti oranžā krāsā, un tos rotā uzraksts "skolēniem". Tuvākajā laikā vienā jaunu autobusu saņems arī Baltinavas novada, trīs autobusus - Viļakas novada pašvaldības.

A.Socka

Fotoizstāžu tradīcijai Upītē sena vēsture

Pēteris Skangalis atzīmē 55. mūža gadskārtu

Uz šķiršanos jāgaida

Laulību šķirs notārs

Balvu Kultūras un atpūtas centrā atpūšas seniori.

4. lpp.

Kopā ar citiem skolēniem Balvu Jauniešu iniciatīvu centra apkārtnes sakopšanā piedalījās arī "Latvijas lepnumis 2009" Oskars Ambarovs.

6. lpp.

Piestājiens

Vai to sauc par neapgāžamu vecuma pazīmi, ja cilvēks bieži kavējas pagātnes atmiņās, atceras bērniņu, senus draugus un kādreiz bijušas sarunas? Esmu lasījusi, ka tā pienems uzskatīt. Nezinu, vai pati tam gribu piekrist. Mēs neviens nevaram izaugt, izglītoties un klūt tas, kas esam, bez savas pagātnes. Aizvadītais laiks ir bagātība, kuras vērtību saprotam tikai pēc gadiem. Ne velti saka – laiks izvērtē un visu noliek pie vietas. Pagātni nemil vai neatceras tikai tad, ja tajā nav bijis nekā laba un vērtīga. Ja nav lasītas grāmatas, skolā nav sastapti gudri skolotāji, dzīvots bez aizrautīgu klasesbiedru klātbūtnes, maz sastapts interesantu cilvēku vai arī nav nācies dzirdēt pieredzes bagātus dzīvesstāstus. Viss, kas bijis, kas ar mums noticis, ir cilvēka bagātība, viņa pierede. Kāpēc gan to laiku pa laikam nepārcilāt un nepārpurināt, līdzīgi kā pavasara saulē man mamma mēdza darīt ar pašaustajām segām. Un kad to darīt, ja ne esot dzīves pilnbriedā, kad pašam gūta pārliecība par dzīves pamatvērtībām un iemantoti arī neapgāžami pamatprincipi.

Šonedēļ domāju arī, cik trausla un īsa ir cilvēka dzīve. Neviens negaida, negatavojas un pat domās nepieņem, ka varētu notikt kas neatgriezenisks. Bet notiek. Kādā rītā kāda tuva vai labi pazīta cilvēka mūžs jau ir beidzies. Jocigi – mēs gadu gadiem ejam uz darbu, pildām pienākumus, pūlamies, diskutējam, pierādām savu taisnību un strīdamies, un beigās saprotam, ka tikai atsevišķi mirkli dzīves brižos bijuši tā vērti, lai tos saglabātu un nepazaudētu. Un tikai mirkli, minūtes, sekundes...

Maruta Sprudzāne

Latvijā

Uz pirmo sēdi sanāk 10. Sacima. Vakar uz savu pirmo sēdi sanāca 10. Saeimas deputātu simtnieks. Sēde sākās ar Valsts prezidenta Valda Zatlera uzrunu. Pirms pirmās sēdes deputātiem izsniedza Satversmi, Saeimas Kārtības rulli, deputātu ētikas kodeksu, parlamenta darbinieku kontaktinformāciju un citus noderīgus dokumentus, ko saņēma kopā ar mapītēm. Iepriekšējās Saeimas deputātiem, kad bija labāki laiki, izsniedza vēl arī melnu portfeli, kas izmaksāja 18 latus.

Valsts prezidents gatavojas vizītei Maskavā. "Valsts prezidenta Valda Zatlera vizite Maskavā pēc Saeimas vēlešanām ir tikai logiska, jo valsts vadītāju parasti pavada ministri, un vieglāk runāt ir ar tādiem valsts valdības locekļiem, kas ir tikko ievēlēti un par kuriem ir pārliecība, ka tie savos posteņos paliks ilgāku laiku," tā intervijā Latvijas Radio pauða bijušais ārlietu ministrs un nule par Latvijas vēstnieku NATO ieceltais Māris Riekstiņš (TP).

Pie Saeimas piketē pret Lindu Mūrniecei. Otrdien pie Saeimas bija pulceļušies 15 dažāda vecuma cilvēki, lai protestētu pret Lindas Mūrnieces (JL) atkārtotu virzišanu iekšlietu ministres amatam. Picketētāju vidū bija gan sirmgalvji, gan jaunieši, gan bijušie policisti, tai skaitā Latvijas Apvienotās policistu arodbiedrība prezidents Agris Sūna. Vairākiem piketētājiem rokās bija vienādi plakāti ar dūres attēlu un uzrakstu - "Jau gana". Kāds piketētājs turēja plakātu - "Aizliegt Mūrnieces terora buldozeram sabraukt latvju tiesības Bauskā un Rīgā". Cītā plakātā tika jautāts: "Linda Mūrniece=dura nabitaja...?"

Cietumā atrasts pakāries izvarotājs. Aizvadītājā nakti Rīgas Centrālcietumā atrasts pakāries Valerijs Kalniņš, kurš tika aizturets saistībā ar nepilnus trīs gadus vecās meitenītes izvarošanu. Aprietinājumā esošais virjetis pakāries pulksten četros no rīta pie loga restēm, izmantojot savu bikšu auklu.

Novembri sola mitru un siltu. Šī gada novembri sinoptiķi sola 1 līdz 2 grādus siltāku par normu. Arī nokrišņu daudzums sagaidāms lielāks par ilggadējo videjo rādītāju.

(Ziņas no interneta portāliem "Delfi" un "Apollo")

Zini un izmanto

Interneta ideja pārvērsta īstendibā

Dīvstāvu nams Balvos, Partizānu ielā, sāk atdzīvoties. Kopš maija tur atvērtā veļas mazgātava. Ražošanas vadītājs atzīst, ka divu draugu sākotnējā ideja pārvērtusies iedzīvotājiem pieprasītā un vajadzīgā pakalpojumā.

SIA "J and A" ražošanas vadītājs Armīns Sērmūkss atklāj, ka ideju par veļas mazgāšanu pušiem pasviedis internets. Sākuši domāt un to apspriest, atcerēdamies, ka savulaik Balvos šāda iestāde jau bijusi, tiesa, visai patālu no pilsētas centra - Brīvības ielā. Ideja šķitusi laba un pieņemama, un noskatītā vieta arī izdevīga. Aizvadītie darba mēneši mazgātavu regulāri pieradinājuši apmeklēt vairākus nopietnus klientus. Par tādiem ražošanas vadītājs nodēvē uzņēmumus, kas apkalpo pircējus, klāj galdu, sniedz skaistumkopšanas pakalpojumus un kuru ikdienas darbs līdz ar to pieprasī regulāri mainīt galdautus, salvetes, dviļus un tamlidzīgi. Šie uzņēmumi ar mazgātavu noslēguši ligumus uz ilgāku laiku un sagaida no tās spodru un kārtīgi izgludinātu veļu. Vai tas izdodas? Armīns teic, ka pirmā nedrošība jau pārvarēta, ikdienas darbs vairojis pašu pieredzi un tagad viņi droši atbild par sava darba labu rezultātu.

Varētu jau domāt, kurš gan neprastu veļu mazgāt, ja tik vien darba, kā to ielikt veļas automātā un nospiest podziņas. Gluži tā vis nav. Klienti atnes ļoti dažādas drēbes - citu biezāku, citu plānāku un vēl kādu no pavisam smalka materiāla. Nevar visu bāzt vienā maisā un mazgāt pie vienādas temperatūras. Un ar žāvēšanu un gludināšanu arī jābūt uzmanīgiem. Armīns ir pārliecināts: "Sevi droši varam dēvēt par pusprofesionāļiem, visu laiku mācāmies un apgūstam ko jaunu, un mūsu pakalpojumu klāsts drizumā kļūs vēl plašāks."

Veļas mazgāšanu mazgātavā izpilda divu dienu laikā. Ja

Veļas mazgātava. Ražošanas vadītājs Armīns Sērmūkss atzīst: "Man kā vīrietim veļas mazgāšana varbūt īsti nepieciešamā. Taču mans nolūks ir vērst plašumā mazgātavas pakalpojumu klāstu, un drīzumā iedzīvotājus par to arī informēsim ar "Vaduguns" starpniecību. Saimnieciska rakstura pakalpojumi cilvēkiem, manuprāt, ir ļoti vajadzīgi un viņi tos pieprasīs. Pie tā es arī strādāju."

kādam klientam tīru veļu vajag ātri, ir iespēja to saņemt tajā pašā dienā. Mazgātavā klientiem piedāvā arī izvēli: savu veļu (ja kāds ļoti kautrējas) pats var salikt veļas automātā, pēc izmazgāšanas izņemt un tad vai nu nest uz mājām mitru, vai arī izķāvēt turpat uz vietas. Šurp var atnest arī jau izmazgātās slapjas drēbes un palūgt tās izķāvēt. Katrā mazgāšanas reizē automātā saliek un mazgā tikai viena klienta drēbes. Pats lielākais apjoms ir 10 kilogrami veļas, ko iespējams izmazgāt vienlaikus.

M.Sprudzāne

Pasākums

Lustējas Briežuciema pensionāri

Rudenī atliek vairāk laika, lai ne tikai uzadītu zeķu vai cimdu pāri, izlasītu grāmatu, bet arī satiktos, pakavētos atmiņās un apmeklētu kādu pasākumu. Briežuciema pagasta vecākā paaudze vienā no vakariem atlika malā visus darbus un gāja lustēties pensionāru vakārā "Uzdāvini saules ziedu vienu".

Dzied jaunības dziesmas

Uz kopīgu atpūtu bija atnākuši aptuveni 30 pagasta pensionāri. "Koncertā pārsvarā uzstājās pagasta jaunākā paaudze. Viņi pasākuma dalībniekus vakara ieskaņā iepriecināja ar dažādiem muzikāliem un radošas izdomas bagātiem priekšnesumiem. Cilvēkiem cienījamos gados atpūtas vakars sagādāja daudz saulaina prieka," saka kultūras dzīves organizatore Zita Mežale. Briežuciema pamatskolas skolnieces, kas apmeklē moderno deju pulciņu, demonstrēja netradicionālās modes skati, dejoja videjās paaudzes deju kolektīvs "Pāris", ar dziesmām uzstājās Anita, Sandra, Klaudija, folkloras kopas "Soldāni" dalībnieki Aiga, Dana, Sigita un Edgars, uz gitarām spēlēja Edgars un Kaspars, akordeoniem - mūzikas Aija Keiša no Baltinavas un Maruta Ločmele no Briežuciema. Akordeona skaņas atgādināja pensionāru jaunības dienu zaļumballes. Pensionāri iesaistījās atrakcijās, sarunājās un dziedāja. Pie galddiņiem sedošie izvēlejās kādu dziesmu no jaunības dienu

Izdied jaunības dziesmas. Aija Keiša ar akordeona skaņām un kopīgi dziedātām dziesmām Briežuciema pagasta cilvēkiem cienījamos gados palīdzēja justies atkal kā jaunībā.

repertuāra, ko kopīgi nodziedāja.

Atnāca mājās laimīga

Pensionāre Agata Ločmele atzīst, ka vienmēr centusies apmeklēt pagasta rīkotos pasākumus. Arī šoreiz, neskaitoties uz veselības problēmām, viņa pieteicās pensionāru vakaram. "Īpaši sabiedriski neesmu, bet apmeklēt koncertus patīk. Pensionāru vakārā man patika viss: gan dziesmas un dzeja, gan mūzika, galdu un telpas noformējums, kā arī kultūras namā valdošā atmosfēra. Atpūtas vakaram pieteicos pēdējā dienā, jo domāju: ko gan es slimā iešu. Bet aizgāju, un visas slimības izgaisa. Ja sēdi

mājās, iegrīmsti skumjās pārdomās un slimību apcerēšanā, bet, ja aizej izklaidēties, jūties ļoti labi. Es no pensionāru vakara (naktī pulksten divos) pārnācu laimīga," stāsta pensionāre. Viņa dzīvo pagasta centrā pie dēla, tāpēc iešana no kultūras nama nesagādāja grūtības. Tālāk dzīvojošos pagasta ļaudis mājās aizvīzināja ar pašvaldības autobusu. A. Ločmele stāsta, ka drīzumā pagastā notiks Mārtiņdienas pasākums un Pasaku pēcpusdiena, ko viņa labprāt vēlētos apmeklēt, jo katrs svētku mirkis sagādā prieku un palīdz labāk justies.

A.Socka

Foto - no personīgā arhīva

Kā vērtējat faktu, ka Latvijas valsts maksās kompensāciju izvarotājam par sliktiem apstākļiem cietumā?

Viedokļi

Gan labāk, gan sliktāk kā brīvibā

JURIS RAGOVSKIS, Valsts Probācijas dienesta Balvu teritoriālās struktūrvienības nodaļas vadītājs

Ja man jautā, kā vērtēju faktu, ka Latvijas valsts maksās kompensāciju izvarotājam par sliktiem apstākļiem cietumā, uzreiz atbildētu nevaru. Ir grūti spriest, nezinot visus lietas apstākļus un neredzot tiesas pamatojumu šāda nolēmuma tapšanai. Turklat, ja netiek uzskaitīti konkrēti sliktie apstākļi, nevar par tiem diskutēt - kas vienam ir slikti, otram varbūt ir labi. Viss atkarīgs no situācijas un individua personības. Taču valstīj ir jādomā par ieslodzījuma vietu uzturēšanu tādā kārtībā, lai šāda veida situācijas nerastos. Kopš 2000.gada situācija kaut lēnām, bet uzla-

bojas, bet vēl daudz jādara, lai sasniegta kaimiņu igauņu limeni, kur uzcelti trīs jauni cietumi.

No otras puses - daja Latvijas iedzīvoņu dzīvo vēl sliktākos apstākļos un nereti viņiem nav nekādu iztikas līdzekļu. Vienā istabā jādzīvo gan vecākiem, gan bēniem, dažreiz pat vecvecākiem, bet viņi par to nesūdzas. Ja Latvijas valsts nepārsūdzēs spriedumu, kompensācija būs jāmaksā. Pārsūdzības tiesības būtu jāizmanto, ja tam ir kaut mazākais pamatojums, kāda nianse vai neiesniegts pierādījums, neizskatīts fakts, kas varētu mainīt tiesas viedokli. Sabiedrībā izskan bažas, ka pēc šī tiesas sprieduma prasības par kompensācijām iesniegs arī citi Daugavpils cietuma ieslodzītie, taču es uzskatu, ka masveida iesniegumi Eiropas tiesai tomēr neseikos.

Pats par apstākļiem ieslodzījuma vietās esmu dzirdējis daudz, un šī informācija ir dažāda. Daži saka, ka tie slikti, bet citi, ka labāk nekā brīvibā. No klientiem esmu dzirdējis, ka, tuvojoties rudenim, viņi nolikti izvēles priekšā - dzīvot vai mirt. Brīvibā ziemas periodā nav kur dzīvot, bet, ja ir, nav ar ko kurināt. Un, pats galvenais, nav nekādu iztikas līdzekļu. Savukārt ieslodzījuma vietā ir gan jumts vīrs galvas, gan silti, visi tiek nodrošināti ar ēdienu, un par to pilnīgi nekas nav jādara. Līdz ar to rodas vēlme atgriezties tur, kur labāk. Ja ieslodzījuma vietā ikviens būtu nodarbināts, nerastos vēlme tur atgriezties.

Ari probācijas dienesta darbiniekiem

ir bijusi iespēja apsekot ieslodzījuma vietas. Viņi uzskata, ka dzīves apstākļi, pieņemam, Ilgučiema sieviešu cietumā ir labi, savukārt Cēsu ieslodzījuma vietā nepilngadīgajiem sliktāki - tur trūkst līdzekļu situācijas uzlabošanai.

Masu medijos arī izskanējusi informācija, ka valsts grasās ieguldīt naudu kosmētiskajos remontos cietumos, savukārt ir cilvēki, kas uzskata, ka tik vecās un nolaistās ieslodzījumu vietās to darit ir bezjēdziņi. Manuprāt, ieslodzījuma vietu telpu kosmētisko remontu varētu veikt arī paši ieslodzītie, un tas no valsts prasītu līdzekļus tikai materiālu iegādei. Tā kā ieslodzīto pagaidu dzīvesvieta ir cietums, valsts dotu materiālus, bet ieslodzītajiem pašiem piedāvātu izremontēt kameru, tad arī nerastos šāda veida sūdzības.

Nesaprotu, kāpēc ieslodzītie nonāk priviliģēto kārtā. Mēs paši rūpējamies par savu mājokli atbilstoši savām iespējām un prasmēm.

Par jaunu cietumu celtniecību tiek runāts jau vairākus gadus, bet finanšu krīze ieviesa savas korekcijas arī šajā jomā. Raugoties nācotnē, viennozīmīgi teiku, ka tas ir nepieciešams. Jāsāk būtu ar jauna cietuma celtniecību nepilngadīgajiem, kur vienā kamerā būtu ne vairāk par divām, trim personām. Sākuma posmā ieguldījumi būtu milzīgi, bet pēc tam tie atmaksātos. Ieguldīt lielus līdzekļus kosmētiskajos remontos nebūtu lietderīgi, jo ilgttermiņā tas neko neatrisinās.

Fakts

Latvija zaudējusi Eiropas Cilvēktiesību tiesā notiesātā izvarotāja Igora Bazjaka iesniegtajā sūdzībā par necilvēcīgiem ieslodzījuma apstākļiem Daugavpils cietumā. Latvijai jāizmaksā Bazjakam 11 700 eiro (8223 latu) kompensācija.

kopīgu valodu ar kameras biedriem, vari lūgt, lai tevi pārceļ uz citu. Protams, ir dažas nianes. Latvija viena, bet cietumi tomēr atšķiras. Esmu pabijis vairākos cietumos un juties, kā atrastos trīs dažādās valstīs. Tuvāk Rigai civilizācija ir lielāka, cilvēki saprotos, personāls tevi uzskata par pieaugušu, normālu cilvēku. Nav jau cietumā viss labais, bet tāpat vien arī cietumā neapspiež, nepazemo. Ja esi tur tūcīs, turi muti un dzīvo. Vismazāk jau ko sūdzēties būtu sieviešu un mazu bērnu izvarotājiem, manuprāt, viņi ir dzīvnieki.

Viedokļus uzklasīja S.Karavočika un I.Zinkovska

Vilakas novada domē

28.oktobra domes sēdes lēmumi Lemj par mērķdotācijas sadali

Nolēma piešķirto finansējumu vispārējās pamatizglītības un vispārējās vidējās izglītības iestāžu, piecgadīgo un sešgadīgo apmācības pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām par oktobri -decembri sadalīt šādi (latos): Vilakas Valsts ģimnāzija - 30711, Rekavas vidusskola - 34764, Upītes pamatskola - 8886, Viduču pamatskola - 13518, Vilakas pamatskola - 18732, Žīguru pamatskola - 12165, Mežvidu pamatskola - 5790, Kupravas pamatskola - 3477. Kopā Ls 128043. Piešķirto finansējumu interešu izglītības programmu pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām par oktobri - decembri nolēma sadalīt šādi: jauniešu centrs "Sauleszieds" - 50, Rekavas vidusskola - 457, Vilakas Valsts ģimnāzija - 638, Viduču pamatskola - 364, Žīguru pamatskola - 367, Mežvidu pamatskola - 141, Vilakas pamatskola - 366, Upītes pamatskola - 140, Vilakas kultūras nams - 140, Žīguru kultūras nams - 140, Mednevas tautas nams - 50, Šķilbēnu pagasts (sports) - 50, Vilakas Mūzikas un mākslas skola - 184, Vilakas novada Bērnu un jaunatnes sporta skola - 1689, Izglītības, sporta un kultūras nodaļa - 704. Kopā Ls 5480. Piešķirto finansējumu piecgadīgo un sešgadīgo apmācībai pedagogu darba samaksai un valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām par oktobri - decembri nolēma sadalīt šādi: Mednevas pirmsskolas izglītības iestāde - 1641, Vilakas pirmsskolas izglītības iestāde - 1092, Rekavas vidusskola - 1182, Kupravas pamatskola - 639, Upītes pamatskola - 639. Kopā Ls 7377.

Apstiprina skiču projektu

Apstiprināja autoceļa P45 Vilaka - Kārsava 6,35 - 16,54 km rekonstrukcijas skiču projektu. Kā apgalvoja deputāts Uldis Matisāns, šis tehniskais projekts ir labs, tas mīkstinās asos ceļa likumus. "Korekcijas vēl var izdarīt, taču, manuprāt, tas ir labākais iespējamais risinājums šim ceļa posmam," piebilda U.Matisāns.

Apstiprina un noraidīta amata kandidātus

Izskatīja trīs pretendēntu pieteikumus informācijas tehnoloģiju pakalpojumu pārvaldības procesa konsultanta amatam. Pēc pārrunām un aizklātas balsošanas darbu piedāvāja Rolandam Kuzminam no Viksnas. Psihologa amatam bija pieteikusies tikai viena kandidātūra, kuru noraidīja. Novada dome izsludināja jaunu vakanci psihologa amatam ar šādām prasībām: atbilstoša augstākā izglītība un/vai darba pieredze, pieredze darbā ar bēniem un ģimenēm, pieredze sniegt individuālās un grupu konsultācijas. Psihologam vajadzēs sniegt konsultācijas, palīdzību dažādām klientu grupām ar sociālo un kultūras adaptāciju saistītu dzīves problēmu un grūtību pārvarēšanu.

Izdara grozījumus iestāžu amatu sarakstā

Izdarīja grozījumus no budžeta finansējamo iestāžu amatu sarakstā. Nolēma domes tehniskajai nodalai piešķirt vienu amata likmi kurinātājam, sākot no šī gada 1.novembra. Finansējumu nodrošinās domes budžeta ietvaros.

Z.Logina

Turi muti un dzīvo

ELMĀRS, 43 gadi, bijušais ieslodzītāis

Ktrs cilvēks, izdarot kādas darbības, apzinās, ko viņš dara, uz ko iet un kā tas viss var beigties... diemžēl. Arī tālākais lielā mērā atkarīgs no cilvēka paša. Cietumos sež tie paši cilvēki, kas ikdienā ir mums apkārt. Arī cietumniekus uzrauga cilvēki, ar kuriem tiekamies ikdienā. Un kā katrā kolektīvā, arī cietumā veidojas savas attiecības. Kā ikdienā mēs sastopamies ar dažādiem cilvēkiem, tā arī cietumā. Ir cilvēciņi, kas brīvibā divas nedēļas zēķes nemaina un zobus vispār mūžā nav tirījuši, bet cietumā - padodiet viņam siltu ūdeni! Pienesiet zobu birsti! Tas viss, protams, pienākas, ar higienas precēm cietumnieki tiek apgādāti. Ja tev tā nav, raksti vienības priekšniekam, raksti augstākstāvošai priekšniecībai. Visas problēmas var atrisināt. Katru nedēļu cietumā ir pirts, dušas. Katru nedēļu maina gultas veļu. Sienas

varbūt ir tumšākas kļuvušas no pīpēšanas, bet viens pārējais ir. Ūdeni zobi tirīšanai arī var sasildīt. Kamerās ir viss - tējkannas, televizori, datori, datorspēles. Arī baro labi. Es teiku - tikai tēva un mātes trūkst!

Jā, mums cietumos ir mazas telpas, kameras platības ziņā neatbilst Eiropas Savienības standartiem, kanalizācija ir jau no kuriem laikiem, bet tas nav tik traki, ka nevari savas dabiskās vajadzības nokārtot. Salīdzinot ar astoņdesmitajiem gadiem, kādos 1985.gadā cietumā nokļuvu pirmo reizi, tagad viens ir, es teiku, kā diena pret nakti - gan apstākļi, attieksme, viens pārējais. Protams, ja cietumā nonāk cilvēks, kurš civilajā dzīvē pieradis pie komforta, viņam tas var likties šausmīgi. Atrāk pie cietumā apstākļiem pieradīs tāds, kurš dzīvojis trūcīgi, sliktākos apstākļos. Protams, arī cietumā vai zonā cilvēki dzīvo, kā ktrs sevi parādījis, kā ktrs pelnījis, kādā ir viņu attieksme pret pārējiem. Ja nevari atrast

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā

www.vaduguns.lv

Kā vērtējat faktu, ka Latvijas valsts maksās kompensāciju izvarotājam par sliktiem apstākļiem cietumā?

Kopā: 51

Rudens ballē priecājas Balvu seniori

Balvu Kultūras un atpūtas centrā aizvadītajā sestdienā notika Senioru balle, uz kuru atnāca dažāda gadagājuma cilvēki, lai satiktos ar sen vai ne tik sen redzētiem cilvēkiem un vienkārši atpūstos pēc ikdienas gaitām.

“Satiniet kritušo lapu smaržu kā šifona šalli un nāciet uz rudens balli!” aicināja Balvu Kultūras un atpūtas centra mākslinieces Evas Vinogradovas skaisti veidotā afiša. Un cilvēki atsaucās. Rokdarbnieču pulciņa “Mežģis” sievas izstādei “Vajasprieks” piedāvāja savus darinājumus, kurus izlika apskatei uz senatnīgiem sienas vārtiem. Zelma Šulce vien izstādei piedāvaja 38 darbus, par ko Balvu Kultūras un atpūtas centrs viņai pasniedza dāvaniņu. Skaisto svečīti ar Balvu Kultūras un atpūtas centra logo saņēma arī Daniels Kivkucāns, kurš bija atnesis savu maizes un alus etiķešu kolekciju. Apmeklētāji vakara gaitā skatījās albumus un brīnijs, kādas etiķetes laika gaitā rotājušas maizes klapīņus vai miestīņa pudeles. Čakli rokdarbnieki ir arī Nagļu ģimene. Pāvīlam padodas pinumi, bet Valentīna bija atnesusi divus jaukus čību pārus. Visi kultūras nama senioru pašdarbnieku kolektīvi pārējos iepriecināja ar priekšnesumiem, ieradās arī “Vešu muzikanti” no Gulbenes novada Galgauskas un ar čigānišķiem priekšnesumiem radīja jaunību un izpelnījās aplausus.

Spēlē Noras Kalniņas lauku kapela. Viņi muzicē jau 26.gadu. Pēdējos gados kapelu papildina jauni muzikanti: vijoli spēlē brāļi Kalvis un Bruno Slezī, saksofonu - Laura Mozule, tubu - Edvīns Timošenko, bungas - Antons Ķikusts, citaru - Nora Kalniņa, bet akordeonu - Arvīds Kalniņš.

Dejo Graudumnieku pāris. Pēteris Graudumnieks atzina, ka ballē kultūras namā sen nav bijis, jo vienmēr priekšroku dod citām aktivitātēm, piemēram, medibām. Tomēr šoreiz sadūšojušies un ar kundzi Sofiju atnākuši. “Nenožēlojam!” teica P.Graudumnieks.

Pirmais pasākums. Inese Buliņa (vidū) tikai nesen uzsākusi strādāt par kultūras darba organizatori. Viņa ceļu uz Balviem mēro no kaimiņu novada, bet pirms tam strādājusi Gulbenes-Alūksnes bānītī par kultūras menedžeri. Savukārt kultūras nama direktore Anita Strapcāne priecājās, ka šoreiz namiņā sanākuši viscienījamākie un dzīves gudrākie cilvēki.

Dzied senioru koris “Pilādzis”. Viņi katrai dziesmai piemeklēja īpašu knifiņu vai krāsu, piemēram, dziedot “Uzsniga sniedziņš balts”, sievietes aplika baltas plecu villaines, bet “Zilajā laktiņā” ieradās gan dāma ar zilu laktiņu, gan kungs ar sarkanu rozi.

Dejo “Luste”. Šoreiz senioru deju kopas “Luste” dalībnieki nebija pilnā sastāvā, bet tas netraucēja viņiem sniegt kolorītu deju priekšnesumu.

No Galgauskas atbrauc “Veiču muzikanti”. Čigānu tabors iepriecināja ar temperamentīgām dejām, atrakcijām, zīlēšanu un dziesmām.

Galdiņi pilni ar pašu nestiem gardumiem. Seniori uz svētkiem devās ar tā sauktajiem ‘groziņiem’, jo neviens sponsors ballei tā arī neatradās, ja neskaita Balvu Kultūras un atpūtas centru un Balvu pensionāru biedrību.

Eiropas dejas izpilda “Atvasaras” sievas. Īpaši viņu sniegumā izcēlās grieķu atraktīvās dejas. Lielu darbu deju iestudēšanā ieguldījusi Lūcija Jermacāne.

“Pārdomu vēja” dziesmas silda sirdi. Dziesmu “Māmuļa sirmā” vokālā ansambļa sievām palīdzēja piedziedēt Annas Krūces mazmeita Ketrīna.

Daniels Kivkucāns iemūžina ik mirkli. Visa vakara gaitā Daniels fotoaparātu neizlaida no rokām. Viņš iemūžināja arī Valentīnas Kovales izšuvumus, kuri redzami kultūras nama foajē telpās izliktajā izstādē.

Z.Loginas teksts un foto

Trešdienas saruna

Bija jāmirst, lai dzīvotu simti

Latvijas Republikas proklamēšanas dienas priekšvakarā Rīgas pils Ģerboņu zālē valsts apbalvojumu - Atzinības krusta Bronzas goda zīmi - sanems balvenietis ZIGFRĪDS RIHARDS BERĶIS. Sabiedriskais darbinieks, Tēvzemēs Daugavas Vanagu biedrības Balvu nodaļas valdes locekls, jautāts, kā vērtē augsto apbalvojumu, atzina, ka ir patikami pārsteigts. Viņš bija gatavs stundām ilgi stāstīt par Latvijas vēstures likločiem, precīzi nosaucot datumus un faktus: kad, kas un kā noticis (intervijā izmantoti fakti no Z.R.Berķa autobiogrāfijas).

“... Es, Zigfrīds Rihards Berķis, esmu dzimis 27.07.1931.gadā Abrenes apriņķa Balvu pagasta Lemešavā, zemnieku ģimenē...”

-Berķi vienmēr bijuši tēvzemes patrioti. Jau 1919.gadā tēvs Augusts bija to cīnītāju vidū, kas patrieca lielniekus Šķilbēnu pusē. Abas tēva māsas bija zemnieku aizsargu sievas, kuras izsūtīja trimdā – vienu pat divreiz. Abām viri gāja bojā mežā. Tēva brālis Jānis, kurš bija Šķilbēnu pagasta policists, atkāpās kopā ar vācu varu un vēlāk dzīvoja ASV. Manas cīņas gaitas sākās 1944.gada rudenī, kad tēvs lūdz zirga ratos uz Stompakiem aizvest patronas, šinejus un citas brīvības cīnītājiem nepieciešamās mantas. Jāpiebilst, ka ratiem bija dubultā grida – virspusē siens, bet zem tā - mantas.

“... agronomu darbību sāku jau agrāk. 1955.gadā 20.aprīlī Balvu rajona vadība mani uzaicināja darbā par agronomu kolhozā “Varonis”, bet 1955.gada 4.septembrī ar Lauksaimniecības ministrijas pavēli pārcēla darbā uz Rugāju mašīnu un traktoru staciju...”

1956.gadā absolvējāt Latvijas Lauksaimniecības akadēmijas Agronomijas fakultāti. Vēlāk strādājāt par Balvu rajona lauksaimniecības inspekcijas galveno agronomu, Balvu rajona sēklu inspekcijas priekšnieku...

-Šajā laikā, risinādams lauksaimniecības ražošanas jautājumus, satikos ar daudziem iedzīvotājiem, tostarp bijušiem partizāniem. Uzzināju dažādus faktus par kaujas vietām, varoņiem un nodevējiem. Informācija pakāpeniski uzkrājās un uzkrājās... Šie materiāli tagad atrodami Okupācijas muzejā, Kara muzejā, kā arī Balvu Novada muzejā, nerunājot par daudziem nezināmiem faktiem, dokumentiem un fotogrāfijām, kas tagad skatāmi dažādās gramātās.

“... padomju laikos, būdams atbildīgos amatos, neesmu bijis ne komjaunietis, ne komunistiskās partijas biedrs...”

Padomju laikos bija bīstami interesēties par neatkarības cīņām?

-Radās jautājums: kā vēsturi izzinās jaunā paaudze? Tikai patiesas vēsturiskas liecības ir pamatu pamats sevis apzināšanai. Ne velti daudzus gadus

Foto - no personīgā arhīva

Viena no divpadsmiņi. 2008.gada jūnijā Zigfrīds Rihards Berķis Viljākā aiz Romas katoļu baznīcas atklāja piemiņas zīmi 55 Stompaku mežā un citās kaujas kritušajiem Viljākas apkārtnes nacionālajiem partizāniem. Viņa vadībā bijušajā Balvu rajona teritorijā uzstādītas 12 piemiņas zīmes. Tāpat pateicoties viņam, vismaz pussimts brīvības cīnītāju saņēmuši nacionālās pretošanās kustības vai politiski represētā statusu.

esmu cīnījies par to, lai mūsu pusē izveidotu piemiņas vietas kritušajiem un noslepkavotajiem. Pirmo piemiņas zīmi atklājām 1998.gadā luterānu kapos. Tagad šo vietu saucam par Brīvības cīnītāju atdusas vietu.

“... esmu sadarbojos arī ar skolēniem – stāstījis par vēsturi Tilžas, Šķilbēnu, Vec-tilžas, Rugāju, Krišjānu un citās skolās...”

Cik šobrid Ziemeļlatgalē ir piemiņas vietu?

-Manā vadībā atklātas 12 piemiņas vietas. Jāpiebilst, ka piemiņas vietas mērķtieci uzstādītas skolu tuvumā, jo jaunajai paaudzei jāzina savu senču vēsture. Pie Šķilbēnu skolas ir pat divas piemiņas zīmes. Rugājos piemiņas zīme atrodas starp skolu un novada administrācijas ēku, kā arī Viksnā, kur atrodas pēdējā uzstādītā piemiņas zīme.

“... vairākas skolēnu grupas esmu vedis uz Stompaku partizānu nometni...”

Tas nozīmē, ka cīņu vietas ir apzinātās?

-Nē, šis darbs nevar beigties, jo darāmār ir ļoti daudz. Tagad mūsu galvenais uzdevums ir izrādīt cieņu republikā notikušajai lielākajai kaujai Stompakos 1945.gada 2.martā. Tik lielas nometnes, kur atradās vairāk nekā divdesmit bunkuri, Latvijā nav bijis. Regulāri tur uzturam kārtību – labojam ceļu, plaujam zāli un uzstādām norādes zīmes, tomēr ievest, piemēram, tonnu smagu piemiņas akmeni, nav bijusi iespēja. Ja pie skolām ir izvietotas nelielas piemiņas zīmes, tad Stompakos plānojam uzstādīt iespaidīgu piemiņeklī.

Tas izdosies?

-Jau zinām, kas uz tā būs rakstīts. Tie būs fakti par to, kad kauja notika, kā arī kritušo partizānu uzvārdi. Tāpat uz piemiņas akmens būs lasāmi vārdi: “Mums bija jāmirst, lai dzīvotu simti. Nebija lemts toreiz Latvijai zelt, bet pēc

kara, kas palika dzīvi, būs no jauna mums Latviju celt! Pašas beigās: viņu izlietās asinis mūžam kvēlos Latvijas vēsturē. Piemineklis šobrid top, kaut gan vēl nav skaidrs, cik lielu finansējumu saņemsim tā pabeigšanai un atklāšanai.

Kad plānots atklāt pieminekli jeb piemiņas akmeni?

-2011.gada vasarā. Mums jārēķinās, ka svinīgajā pasākumā ieradīsies ļoti daudz cilvēku no visas Latvijas.

Kā vērtējat to sirmgalvju domas, kas neviennozīmīgi vērtē nacionālo partizānu cīnas?

-Vienmēr esmu bijis nacionāli noskaņots. Patīkami, ka, piemēram, Šķilbēnos pēc sarunas par vēsturi skolēni nāca klāt ar lūgumu pastāstīt, kā un kas bijis.

“... tēvzemes Daugavas Vanagu Balvu nodaļas valdes sēdes lēmums: par aktīvu sabiedrisko darbību un nacionālās pretošanās kustības vēsturiskā mantojuma veidošanu izvirzīt Zigfrīdu Rihardu Berķi apbalvošanai ar valdības apbalvojumu...”

Nākamgad svinēsiet 80-to dzīves jubileju. Kur rodat spēku un optimismu tik raženi strādāt?

-Es tācu neplēnoju! Apstrādāju divus mazdārzīņus, joprojām rūpējos par balveniešu garāžu apsaimniekošanu, kā arī esmu daudzdzīvokļu mājas pārvaldnies. Darba pietiek! Ja būtu pavisam noguris, tad sen atrastos kapos. Spēku dod darbošanās un izzināšanas prieks, kas paliks nākamajām paaudzēm. Patīkami, ka varu cilvēkiem palīdzēt arī strādājot Balvu novada domes Nacionālās pretošanās kustības un politiski represēto komisijā. Lai saņemtu statusu, jābūt pierādījumu bāzei, ko vērtē tiesa. Tas nozīmē, ka vēsturei jābalstās tikai un vienīgi uz faktiem, nevis uz baumām vai no pirksta izzīstiem stāstiem.

E.Gabranovs

Baltinavas novada domē

20. oktobra domes sēdes lēmumi

Būs atkārtota izsole

Baltinavas novada dome nolēma atzīt par nenotikušu nekustamā īpašuma “Piegrāviši” izsolī un nodot nekustamo īpašumu atkārtotai izsolei, apstiprinot izsoles sākumcenu 4473,60 lati. Nekustamais īpašums “Piegrāviši” jau tika izsolīts, taču tam neatradās neviens pircējs. Īpašums atrodas Baltinavā, Tilžas ielā 15 b, kas sastāv no zemes gabala un uz šī zemes gabala esošajām ēkām.

Apstiprina izsoles noteikumus

Apstiprināja nekustamā īpašuma “Piegrāviši” izsoles noteikumus, nosakot, ka izsole notiks 2010.gada 21.decembrī pulksten 14 Baltinavas novada domē. Dokumenti izsoles pretendentiem iesniedzami līdz 17.decembrim. Izoli organizē Izsoles komisija.

Lemj par pašvaldības nodevām

Nolēma apstiprināt Baltinavas novada domes saistošos noteikumus “Par Baltinavas novada pašvaldības nodevām” - par pašvaldības oficiālo dokumentu un apliecinātu kopiju saņemšanu, par tiesībām veikt tirdzniecību Baltinavas novada teritorijā. Noteikumus nolēma nosūtīt izvērtēšanai Reģionālās attīstības un pašvaldības lietu ministrijai un pēc apstiprināšanas publicēt pašvaldības izdevumā “Baltinavas Vēstis”.

Izbeidz zemes lietošanas tiesības

Nolēma izbeigt zemes lietošanas tiesības 15 personām: Olgai Dubkovai - uz zemes vienību 2,72 hektāru platībā, Andrim Ločmelim - uz zemes vienību 10,23 hektāru platībā, Egmondu Žeidurei-Reimanei - uz zemes vienībām 9,87; 3,89; 0,1131; 5,04; 13,98; 2,15; 5,57 hektāru platībā, Zinaidai Zelčai - uz zemes vienību 0,3309 hektāru platībā, Irēnai Šmagrei - uz zemes vienību 6,32 hektāru platībā, Pjotram Hudjakovam - uz zemes vienību 4,8 hektāru platībā, Oļegam Dubkovam - uz zemes vienību 3,86 hektāru platībā, Jānim Keišam - uz zemes vienībām 0,49 un 5,79 hektāru platībā, Aigaram Keišam - uz zemes vienībām 3,58; 17,11; 2,24 un 0,6449 hektāru platībā, Stanislavam Kaņepem - uz zemes vienību 3,6 hektāru platībā, Oskaram Ločmelim - uz zemes vienībām 0,3123 un 0,1728 hektāru platībā, Olgai Kozlovskai - uz zemes vienību 3,4 hektāru platībā, Jāzepam Gabrānam - uz zemes vienību 5,4 hektāru platībā, Aivaram Klānskim - uz zemes vienību 1,4 hektāru platībā, Ludmilai Plešakovai - uz zemes vienībām 0,74 un 1,61 hektāru platībā. Minētās personas iegūst zemes nomas pirmsiesības uz viņām lietošanā bijušo zemi, kas realizējama gada laikā no zemes pastāvīgās lietošanas tiesību izbeigšanas dienai līdz 2011.gada 1.jūnijam.

Piešķir adreses

Nolēma piešķirt zemes vienībai un uz tās esošajām būvēm adresi: “Zeltiņu mājas”, Svilpovala ciems, Baltinavas novads; “Pilādzi”, Demerovas ciems, Baltinavas novads; Sporta iela 4, Baltinava, Baltinavas novads; “Ieviņu mājas”, Čudarīnes ciems, Baltinavas novads; “Mežsargi”, Slobodas ciems, Baltinavas novads; “Puķu mājas”, Obeļevas ciems, Baltinavas novads.

Iznomā zemi

Nolēma iznomāt Veltai Mitkei zemes gabalu Pliešovas ciemā, Baltinavas novadā, uz desmit gadiem 1,3 hektāru platībā.

Atbrīvo no maksas par ūdeni

Nolēma atbrīvot Ivaru Ločmelī no maksas par ūdeni deklarētajā dzīvesvietā Tilžas ielā 11-8, Baltinavā, 50% apmērā, un atbrīvot Valentīnu Pavlovu no maksas par ūdeni deklarētajā dzīvesvietā Tilžas ielā 13-7, Baltinavā, no šī gada 1.oktobra līdz 2011.gada 1.jūnijam. Noraidīt Valentīnai Pavlovai prasību par parāda par ūdens maksu 9 latu apmērā dzēšanu.

Apstiprina ķerboņa skici

Nolēma akceptēt ķerboņa skicu vērtēšanas komisijas vērtēšanas rezultātā augstāko novērtējumu ieguvušo Artjoma Mahjina Baltinavas novada ķerboņa skici un nolēma pilnvarot pašvaldības juristi Jolantu Puduli veikt visas nepieciešamās darbības saistībā ar Baltinavas novada ķerboņa apstiprināšanu Kultūras ministrijā.

Piešķir dienesta dzīvokli

Nolēma izrēt Ivetai Gabrānei dzīvojamā platībā Baltinavas novada domei piederošajā dienesta dzīvoklī Tilžas ielā 15a -1, Baltinavā, Baltinavas novadā, 61,5 km² platībā (trīs dzīvojamās istabas), noslēdzot dzīvojamās telpas īres līgumu uz darba attiecību laiku, bet ne ilgāk kā uz 3 gadiem. Dzīvojamā telpu īres maksu noteica 0,10 santīmi par kvadrātmētru.

I.Zinkovska

Īsumā

Rudens brīvlaiku pavada Turcijā

Rudens brīvlaiku 3 skolotāji un 3 skolēni no Balvu Amatniecības vidusskolas pavadīja saulainajā Turcijā, Samsunas un Termes pilsētās. Kopā ar viņiem turku draugu viesmīlibu baudīja arī Skotijas un Itālijas skolu pārstāvji. Kopā pavadītās dienas bija bagātīgi emocionāli un saturiski piesātinātas. Jau sagaidīšanas ceremonijā mūsu skolēni izbaudīja šīs teiksmainās zemes cilvēku patieso viesmīlibu, sirsniņu un rūpes. Vēlāk gaisā virmoja dažādu tautu virtuvju aromāti, jo katras valsts komanda gatavoja savu nacionālo ēdienu. Visneizmirstamākie notikumi balveniešus gaidīja jau šīs pašas dienas pievakarē. "Vietējais mērs savas mājas pagalmā mums par godu bija sarīkojis pikniku. Pārsteidza vienkāršība un sirsniņa, ar kādu mūs, svešzemju viesus, šeit sagaidīja tuvējās apkārtnes ļaudis," atceras skolotāja Marita Denīsova. Diena noslēdzas ar iespaidīgu sarīkojumu "Hana Night" pilsētas centrālajā laukumā. "Publiski tika svinētas kāzas kādam jaunam pārim, kur arī mēs varējām iejusties viesu lomā. Pārsteidza turku veselīgā tradīcija svinēt svētkus un priecāties bez alkohola lietošanas," stāsta skolotāja. Arī turpmākās dienas nesa jaunus pārsteigumus, priedzi un atziņas. Balveniešiem bija iespēja mošejā noklausīties mullas korāna dziedājumus, doties izjādēs ar zirgiem, braukt ar kartingiem, filmēties reklāmas klipā par Turciju un piedalīties daudzās citās aktivitātēs. Jau 2011.gada janvārī Balvu Amatniecības vidusskolas skolēni un skolotāji dosies pie skotu partnēriem Edinburgā.

Žīguru skolēni – pret smēķēšanu

Žīguru pamatskolas 7.klases skolēni, klases audzinātājas Sanitas Orlovskas mudināti, aktīvi iesaistījušies projektā "Nesmēķējošā klase", kas norisināsies līdz nākamā gada 31.martam. Klāt arī pirmie panākumi. Piedaloties projekta radošo darbu konkursā, Žīguru skolēni ierindojušies 17 labāko darbu autoru vidū. Pavisam kopā konkursā piedalījās 184 darbi. Žīguriešu plakāts "Citplanētieši" ieguva balvu nominācijā "Visneparatākā ideja".

Piedalās konferencē Rīgā

22.oktobrī Balvu Valsts ģimnāzijas 10.klašu skolēni Kristine Ercika, Arvis Jaunzeikars un sociālā pedagoģe, kustības "Draudzīga skola" koordinatore Violeta Pušpure, piedalījās Valsts Bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas rīkotajā konference "Drošs internets un draudzīga skola" Rīgā. Tās laikā viņi uzzināja par vienaudžu saskarsmes aspektiem interneta vidē, azartspēlēm internetā, kā arī par draudzīgas vides veicināšanu skolā. Savā pieredzē dalījās Daugavpils, Liepājas un Rīgas skolu audzēkni. Tika runāts par Latvijas un citu valstu jauniešu attiecībām reālajā un interneta vidē. Konferences dalībnieki strādāja darba grupās, meklējot risinājumus, kā skolas vidi padarīt iespējami labvēlīgāku, kā veiksmīgāk sadarboties ar vecākiem un atbalstīt maznodrošinātus skolēnus. Jauniešiem bija iespēja uzdot jautājumus arī tādiem sabiedrībā pazīstamiem cilvēkiem kā Ufo, Mārim Grigalim, Katrīnai Pasternakai un Ainai Poišai.

Nepalaid garām

Uzdāvini Ziemassvētkus

Tuvojas Ziemassvētki, dāvināšanas laiks. Tomēr ne visiem cilvēkiem ir tuvinieki, kas viņiem sagādā prieku šajos skaistajos svētkos. Lai palidzētu iepriecināt vientuļos un trūcigos pensionārus, labdarības portāls "ziedot.lv" un lielveikalui tīkls "Maxima" aicina ikvienu skolēnu piedalīties zīmējumu konkursā "Uzdāvini Ziemassvētkus vecmāmiņām un vectētiņiem". Darbi jānosūta "ziedot.lv" birojam Brūnīnieku ielā 10 a, Rīgā, LV – 1001. Zīmējumus izvērtēs stingra žūrija un trīs labākos no tiem nodrukās kārtīnās. Šīs atklātnes būs iespējams saņemt visos "Maxima" veikalos, kur tās vāres aizpildit un atstāt, lai ar veikala palīdzību nogādātu pie vinentūjajiem un trūcīgajiem pensionāriem. Trīs labākie zīmējumi saņems arī balvas - veikala "Maxima" dāvanu čekus.

Pieredze

Soli tuvāk sapnim

Pat nebūdami Rīgas un tai tuvāko novadu iedzīvotāji, kuriem vieglāk pieejamas galvaspilsētas kultūras un mākslas zinību krātuves, varam lepoties ar saviem jauniešiem un viņu sasniegumiem. Viena no viņiem ir bijusi Balvu Amatniecības vidusskolas, Balvu Mākslas skolas un Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskolas absolente ELĪNA PRANCĀNE. Šoruden bijusi balveniete uzņemta Latvijas Mākslas akadēmijas Gleznīcības nodaļas 1.kursā.

Kādreiz, padomju laikos, baumoja, ka Mākslas akadēmijā izdodas iestāties tikai izredzētajiem - mākslinieku bērniem un viņu protezē. Bija jāpiemīt izcilam talantam, lai mazpilsētā audzis jaunietis iesprauktos šajā elitārajā vidē. Joprojām ar lielu pietāti izturos pret cilvēkiem, kuriem tas izdevies.

Trīs lietas – labas lietas

Elīnai Prancānei iekarot Mākslas akadēmiju neizdevās ar pirmo piegājienu. "Iestāties šajā augstskolā meģināju trīs gadus pēc kārtas. Trešā reize izrādījās laimīgā," atzīstas jauniete. Varbūt veiksmi nesa lēmums savus spēkus izmēģināt tieši gleznīcībā? "Pirmās divas reizes kārtotu iestājekāmenus Grafiķas nodaļā, bet tad manī notika kliks, pārdomāju un nolēmu startēt gleznotājos. Šo lēmumu nenožēloju, jo tam tā bija jānotiek," saka Elīna.

Paldies sakā mākslas skolai

Milestība uz skaisto dzima, mācoties Balvu Mākslas skolā. "Atceros visas savas skolotājas, jo katru no viņām mani savā veidā iedvesmoja, bet direktore Elīta Teilāne ieteica mācīties tālāk Rēzeknes Mākslas un dizaina vidusskolā," stāsta studente. Ar pateicību Elīna piemin arī Rēzeknes skolas pasniedzējus, īpaši Dizaina nodaļas vadītāju Ivetu Ošāni, kura atbalstīja meitenes vēlmi veidot mākslinieces karjeru.

Apgūt tādus mācību priekšmetus kā gleznošana, zīmēšana, kompozīcijas likumi, gleznošanas tehnoloģijas, mākslas vēsture un daudzus citus Elīnai ir ļoti interesanti. Īpaši tādēj, ka tos pasniedz pazīstami gleznotāji Ivars Heinrihs, Pēteris Postažs un citi. Vai ir grūti? "Nevaru teikt, ka studēt ir grūti. Drīzāk tā ir nedrošības sajūta un satraukums, kas brīziem

Foto - no personīgā arhīva

Pie molberta. Vairākas stundas dienā Elīna aizvada, gleznojot pie molberta. Tas viņai tikpat svarīgs, kā daudziem no mums dators.

mani pārņem. Taču pasniedzēji mums ļoti palīdz un iedrošina meklēt savu ceļu mākslā," atbild pirmkursniece.

Fukšu balle vēl priekšā

Pagaidām lielāko Elīnas dienas daļu aizņem studijas, un izklaidēm neatliek laika. "Akadēmijā nodarības beidzas ap sešiem vakarā, bet lielākā darba daļa jāpadara mājās, gleznojot un mācoties teoriju," stāsta Elīna. Tuvāk iepazīties ar kursabiedriem, rīkojot kopīgus pasākumus, pagaidām neatliek laika. Fukšu balle jeb pirmkursnieku iesvētības vēl tikai gaidāma. "Domāju, balle notiks ap Ziemassvētkiem, kad Mākslas akadēmija rīko savu tradicionālo karnevālu," saka Elīna. Pagaidām topošā māksliniece un viņas kursabiedri cītīgi apgūst gleznošanas smalkumus, cerot, ka nākotne nesīs slavu un panākumus. "Savu dzīvi noteikti saistīšu ar gleznīcību. Iespējams, ar laiku turpināšu studijas arī maģistrantūrā," iecerēs dalās Elīna Prancāne.

Notikums

Īsti savā nama saimnieki

Rudens brīvlaika nedēļa Balvu Jauniešu iniciatīvu centrā aizritēja nemanot, jo, iekārtojoties jaunās telpās, rūpu vienmēr pietiek. Līdz ar iekštelpu remontu, skolēni nolēma sakopt arī centra apkārtni.

Grābj lapas un vāra zupu

Brīvlaika pirmās dienas vakarā, izgatavojot labo darbu plakātus un sprīzot par laika pavadišanas iespējām, jauniešiem radās spontāna ideja – vajag sakopt centra apkārtni! "Ir rudens, zeme klāta nokritušam lapām, tādēj nolēmām, ka būs labāk sarikot talku svaigā gaisā, nekā visu dienu sēdēt pie datora," par idejas tapšanu stāsta viens no tālciniekiem Oskars Ambarovs.

Domāts – darīts. Jau nākamajā dienā bijušās mākslas skolas pagalmā pulcejās krietns bariņš bērnu un jauniešu. Sadalījušies komandās, visi čakli ķerās pie lapu grābšanas un kraušanas kaudzēs. Darba sparu vairoja uzvarētāju komandai apsolītās čupa – čups konfektes (tās beigās tomēr saņēma visi dalībnieki), kā arī perspektīva talkas noslēgumā baudīt pašu vārīto zupu un kopīgi noskatīties labu filmu. "Jaunieši izrādīja lielu atsaucību. Zupas vārīšanai viņi atnesa bietes, burkānus, kartupeļus un citus nepieciešamos produktus, paši tos sagrieza, sakura ugunskuru, bet, kamēr zupa vārijās, čakli strādāja," par saviem palīgiem priečajās jauniešu darba speciāliste Inga Kataja-Paegle.

Balvu Amatniecības vidusskolas 8. klases skolnieku Dzintaru Jeršovu tālcinieku rindās uzaicināja skolabiedri. "Atnācu palīgā, jo mājās tāpat nav ko darīt," saka Dzintars. Viņš atzīst, ka brīvlaiku pavada iniciatīvu centrā, spēlējot novusu vai sēzot pie datora, kā arī kopā ar draugiem spēlējot futbolu pamatskolas minifutbola laukumā.

Grābj lapas un vāra zupu. Talkas iniciatori bija paši jaunieši. Viņi nosprieda, ka skaistām un sakoptām jābūt ne tikai centra iekštelpām, bet arī pagalmam, tādēj kopīgiem spēkiem sagrābā un pārvietoja nobirušās koku lapas ielas malā, no kurienes vēlāk tās savāks p/a "San – Tex" traktors.

Remontē iekštelpas

Inga Kataja-Paegle stāsta, ka iniciatīvu centrā ik dienas brīvo laiku pavada vairāk nekā 40 jaunie balvenieši, viņu vidū arī meitenes. "Skolēnu brīvdienās pie mums iegriežas apmeklētāji arī no citām pilsētām," priečajās jauniešu darba speciāliste. Viņa ir gandarīta, ka skolēni paši izrāda iniciatīvu un jūtas kā saimnieki. "Pašlaik limējam tapetes spēļu zālē un remontējam virtuvi. Šīs nedēļas beigās gatavojamies iesniegt projektu par virtuves tehnikas iegādi. Jau darbojas ģitārspēles pulciņš un improvizāciju teātris, bet, pabeiguši remontdarbus, pievēršīsimies jaunu pulciņu dibināšanai un citām aktivitātēm," nākotnes plānos dalās I.Kataja-Paegle.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Pieredzi lūkojot

Apsekoto lauku saimniecību rekordiste

Vilakas novada lauku attīstības speciāliste ANITA KOKOREVIČA šovasar sasniegusi savdabīgu rekordu. Pildot 2010.gada lauksaimniecības skaitīšanas programmu, viņa apsekojusi aptuveni 600 lauku sētas. Kāda aina vērojama laukos, kas satrauc lauksaimniekus, par ko viņi runā un spriež, sarunā atklāj novada lauku konsultante.

Anita stāsta, ka viņas pienākumos ietilpst uzturēt saikni ar sešu pagastu lauksaimniekiem – Kupravas, Žīguru, Vecumu, Medņevas, Šķilbēnu un Susāju. Vilakas novadā viņa ir vienīgā lauku attīstības konsultante.

Kas ir pats raksturīgākais Jūsu darbdienā?

– Tā ir saiknes uzturēšana ar gados vecākiem cilvēkiem. Labi saprotams, ka viņi nav starp aktīvākajiem projektu rakstītājiem un nav arī pārāk zinoši finanšu piesaistīšanas procesā. Cilvēki nāk pie manis un lūdz palīdzību dokumentu kārtošanā. Nākas palīdzēt sakātot pieprasījumus tiešajiem maksājušiem, fiksēt izmaiņas lopu ganāmpulkos. Daudzi lūdz atvest un aizpildīt lauku bloku kartes un citādas veidlapas. ļoti daudz jautājumu ir par datu centru. Šis pat nebūtu mans darba lauciņš, taču, ko vien zinu un protu, to cilvēkiem paskaidroju.

Savu darbu esmu saplānojusi tā, ka katru nedēļas dienu strādāju novada citā pagastā. Iedzīvotāji to zina un pie manis nāk. Pirmdienās satiekos ar Susāju cilvēkiem, otrdienās esmu Šķilbēnos, trešdienās mani uzmeklē Medņevas lauksaimnieki, ceturtdienās – Vecumos un pa divām piektādiņām esmu Žīguros un Kupravā. Uz vietas nesežu.

Noprotams, ka dokumentācijas sakārtošanā Jūs pati daudz ko aizpildāt un izdarāt cilvēku vietā. Vai kādreiz negribas par to viņiem pārmest?

– Domāju, ka lauku ražotājiem pašiem vajadzētu daudz ko zināt un prast sakārtot. Sevišķi gados jauniem cilvēkiem. Bet interesanti, ka viņi atrāk un man teic: es baidos tur kaut ko rakstīt, jo varu kļūdīties. Gados vecākiem ļaudim gan neko negribas pārmest, viņu bailes ir saprotamas. Manu kā konsultantes palīdzību izmanto mazās un vidējās lauku saimniecības. Ar lielākām un nopietni strādājošajām zemnieku saimniecībām saskares tikpat kā nav. Viņi pie manis negriežas, jo paši aktīvi seko līdzi informācijai, māk to izmantot un paši arī aizpilda dokumentāciju.

Aizvadītā vasara Jums bijusi ļoti darbīga, noslogota un karsta gan vārda tiešā, gan pārnestā nozīmē. Lauksaimniecības skaitīšanas programmā esat sasniegusi rekordu – reāli apsekojusi 605 lauku sētas. Kā tas notika?

– Lauku sētas nokļuvu dažādi. Braucu ar velosipēdu, mašīnu, daudz staigāju kājām, sazinājāmies arī telefoniski. Viegli nebija. 70 saimniecības nebija sasniedzamas, no kurām 8 apmeklēju, bet tur uz vietas neviena nebija. Skaitīšanas laikā savu darbu organizēju tā, ka pusi dienas atrados uz vietas konkrētā pagastā, bet pēc tam devos apseko-

Foto - M.Sprudzāne

Vilakas novada lauku attīstības speciāliste. Anitas Kokorevičas atziņa: "Viens lauku konsultants visā novadā tomēr ir par maz. Būtu labi, ja mēs strādātu vismaz divatā. Tagad paspēju ar pagasta cilvēkiem tikties tikai vienu dienu nedēļā."

jumā. Vairāk izmantoju novakares stundas un nedēļas nogales. Gadījās arī, ka man pajautāja, kāpēc es braucu un cilvēkus traucēju svētdienās? Acīmredzot tas ne visai patika. Bet savādāk nevarēju paspēt apsekot tik lielu saimniecību skaitu. Un izjutu arī to, ka tieši lielāko zemnieku saimniecību īpašnieki, kuri apsaimnieko simtiem hektāru, ir nerunīgākie un nevēlas atklāt lauksaimniecības skaitīšanā prasīto informāciju. No viņiem saņēmu atbildes: nezinām, nav laika, meklējet šo informāciju pieejamā publiskajā telpā un tamlīdzigi. Vārdu sakot, viņi šo aptauju uzņēma ar aizdomām un neticību. Trīs zemnieki vispār atteicās no aptaujas un atbildes nesniedza. Es gan palieku neizpratnē, no kā cilvēki tik ļoti baidās, ka neatklāšos ražošanas faktus. Tie tik un tā ir pieejami, zemes platību lielums nav nekāds noslēpums. Statistikās informācijas vākšana dažādos jautājumos noteik visu laiku, no šī procesa nav jābādās. Bizness paliek bizness. Labāk lai ir precīza un pareizi apkopota informācija, nekā aptuveni un neskaidri minējumi Latvijas mērogā.

Novada pagasti ir atšķirīgi, katrais izceļas ar ko zīmīgu. Ko Jūs kā lauku speciāliste ievērojāt, tiekoties ar cilvēkiem?

– Vilakas novada pagastu apsekošana man patiešām deva bagātu informāciju, sava veida pieredzi, ļaujot iepazīt visus šos novadus. Pati nāku no Vecumiem, un man ir labi pazīstami šie ļaudis, bet tagad iepazinu arī kaimiņpāgastus. Teikšu tā: ir ļoti darbīgi ļaudis un ir tādi, kuri vēlas par savām platībām tikai saņemt maksājumus. Taču kopumā cilvēki cenšas un strādā. Rezultāts – kā kuram izdodas. Daudzi baidās no kreditiem, cenšas iztikt ar iekräjumiem, bet tad nav iespējama ražotnes paplašināšana. Šobrīd Latvijas laukos valda nenoteiktības un neskaidrības politika.

Noteikti izceļas Šķilbēnu puse. Te daudz jaunu un uzņēmīgu cilvēku, kuri nodarbojas ar lauksaimniecības ražošanu. Te ir lielas lauku saimniecības ar dažādiem ražošanas virzieniem – aitkopību, cūkkopību, graudkopību. Kupravas pusē var izjust gluži pretēju, jo labi zinām tās vēsturi un notikumus. Arī Žīguri nekad nav bijis lauksaimnieku pagasts. Susāji

Īsumā

Vērienīgs ūdenssaimniecības projekts Semenovā

Vilakas novada Semenovā uzsākts vērienīgs ūdenssaimniecības projekts, kā rezultātā būs rekonstruēta ūdensvada un kanalizācijas sistēma, ļaujot iedzīvotājiem lietot labu ūdeni. Ieguvums būs arī apkārtējai videi, jo uzstādīs jaunas attīrišanas iekārtas. Darbus veic SIA "Meistar JVK" no Rēzeknes.

Skāba augsne jākalķo

Augkopības speciālists Imants Kārkliņš vērš uzmanību uz svarīgiem rudens darbiem dārzos. Viens no tiem – **augļu koku pareiza mēlošana**, saskaņā ar mēlošanas plānu un augsnes skābuma optimizāciju. Šī problēma jāsak risināt, noņemot augsnes paraugus augļu dārzam un nosūtot tos analizei. Augsnes analizes iespējams izdarīt sertificētā Valsts Augu Aizsardzības dienesta Agroķimijas laboratorijā Rīgā, Strukturā ielā 14a. Saņemot augsnes analīžu rezultātus, pēc tam var izmantot Latvijas Lauku Konsultāciju un Izglītības centra filiālu pakalpojumus. Agronomi atgādina, ka optimālais augsnes skābums upenēm ir 5,5-7,0, jānogām - 5,5-7,0, skābajiem ķiršiem - 5,7-7,0, ērkšķogām un zemenēm - 5,8-7,0, ābelēm un bumbierēm - 6,0-7,5, plūmēm un saldajiem ķiršiem - 6,0-8,0. Lai uzlabotu augsnes skābuma līmeni, ja tas ir zemāks par vajadzīgo, augsnes jākalķo. Jāatceras, ka arī ar ražu no augsnes izņem kalciju, magniju, augsnī paskābina skābais lietus, arī minerālmēslī, kuri dod skābu reakciju.

Izvērtējot aizvadītās ziemas pieredzi, agronomi pārliecinājies, ka **augļu koki jākalķo rudenī**. Pēc tam šis nepaveiktais darbs izmaksā pārāk dārgi. Kalķojamais sastāvs varētu būt šāds: vara sulfāts / vitriols/ 100 gramī, krīts 0,5 kg, kalķis 1,5 kg, limviela 20 gramī uz 7-8 litriem ūdens. Ja kalķojamais materiāls atkušņos tiek noskalots, tas ziemas siltajās dienās atjaunojams, - dod padomu agronomi. Kalķojot jaunkokus, nedrīkst pārsniegt vara sulfāta devu, var iztikt arī bez vara vitriola - vara sulfāta.

Meža ogas piemājas dārzā

Kubulu pagastā kādā piemājas dārzā saimnieki joprojām mielojas ar dārzā izaugušām vērtīgām vitaminogām. Nopelniem bagātā agronoma, zinātnu doktora Vasilijs Kuzmina dārzā aug un ražo vairāki interesanti eksperimentāli stādījumi.

Mājas priekšā kuplo sārts brūklenājs ar ogām. Šoruden labi ražojušas arī krūmmellenes, bet dzīlāk dārzā pāris metru taisnstūri saaudzis biezus lielogu dzērveņu paklājs. No tā, atklāj agronoma meita Tatjana, šoruden ievākuši 10 litrus olu. Purva ogām, protams, vajag pienācīgu mitrumu, tādēļ tās ir pienācīgi jāsalaista, sevišķi ogu ienākšanas laikā, un tās jāaudzē purva kūdrā. Jau daudzus gadus dārzā aug vīnogas, zemenes, netrūkst vēl citu gardu dārza ogu, garšaugu un puķu stādījumu.

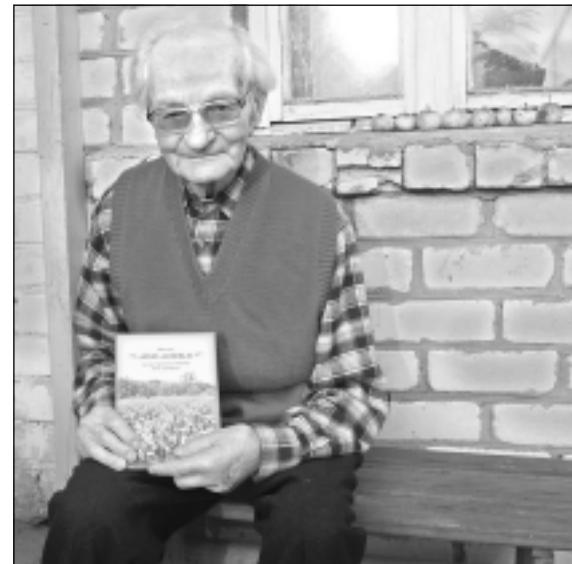

Foto - M.Sprudzāne

Bagātīgas pieredzes vīrs. Zinātnu doktoram Vasilijam Kuzminam ir 88. mūža gads. Viņš augstu tur Agronomu biedrības godu un censās sekot līdzi jaunumiem. Pensionētais agronomi jūtas visai mundrs, no rītiem nedaudz pavingro, ēd ogas, dzer zāļu tēju un sekot līdzi dzīves jaunumiem. Viņš priecājas par ciemiņiem, kuri viņu atceras un apciemo.

Re, kā!

Dzīvoklī uzzied enģētaure

Balvos, kādā no Pilsoņu ielas dzīvokļiem, uzziedējusi puķe ar krēmīgiem, zvanveida ziediem. Dzīvokla un puķes saimniece Albina Lazorenko neslēpj, ka viņa nezina puķes nosaukumu. Viņai to pirms dažiem gadiem iedevusi draudzene. Augs pēc kāda laika nometis lapas un nokaltis. Saimniece to gandrīz izmetusi ārā, taču vēlāk it kā nokaltušajam kātam parādījušies dzinumi, bet šovasar no stumbra izaugušas pamatīgas atvases un puķe uzziedējusi krāšņiem ziediem, kas nomaina viens otru. Albina spriež, ka puķei vajadzīgs vai nu lielāks pods, vai vasarā tā jāstāda dārzā. Speciālisti puķē, kas uzziedējusi Albinas dzīvoklī, atpazīst enģētauri. Enģētaures stāda dārzā, bet rudenī ienes telpās gluži kā dālijas, kur tās pārziemo, bet pavasarī iznes gaišākā telpā, bet pēc tam izstāda dārzā. Zied tās vasarā. Enģētaures ir Dienvidamerikas subtropu augi, kas tur sasniedz trīs līdz piecus metrus. Latvijā tās ieveda no Holandes 1994. gadā. Zinātniski tās sauc "Datura", bet tautas valodā - par velnāboliem. Tāpat kā citi nakteņu dzimtas augi, tās ir indīgas.

Šogad iedzīvotāji "Vaduguni" informējuši par vairākiem neparastiem dabas vērojumiem. Balvu novada Balvu pagastā šogad rudenī uzziedēja ieva, nerunājot par milzīgiem gurķiem un ciemiņiem neparastas formas dārzeniem, kas izauga karstajā vasarā.

Pilnā plaukumā. Enģētaure pilnā plaukumā. Viens zieds nomaina otru. Ziedi ir gaiši krēmīgā krāsā, bet enģētaures zied arī baltiem, dzelteniem un oranžiem ziediem.

Par to rakstījām

Mundžaks atgriežas pie saimnieka

"Vaduguns" rakstīja par to, ka 6. oktobrī Balvos klejoja neparasts dzīvnieks, kas tika notverts un nogādāts Rīgas Zooloģiskajā dārzā. Kad ziņa par neparasto dzīvnieku bija izskanējusi masu medijos, "Vaduguns" saņēma Dabas aizsardzības pārvaldes Rāznas nacionālā parka administrācijas vecākas ekspertes DIĀNAS MARGAS vēstuli.

Eksperte precīzē, ka Balvos atrastais ipatnis ir Ķīnas mundžaks (*Muntiacus reevesi*). Mundžaki ir visvecākie zināmie brieži, kas parādījušies pirms 15 – 35 miljoniem gadu. Mūsdieni sugas ir radinieki Dienvidāzijas sugām, kas sastopamas no Šrilankas līdz Dienvidķīnai, Taivānai, Japānai, Indijai un Indonēzijas salām. Pavisam ir 12 mundžaku sugas. Viena no tām - Ķīnas mundžaki - savvaļā sastopami arī Anglijā, kur tie 1925. gadā izķikuva no Woburna parka, bet tagad sastopami visā valsts teritorijā. Ķīnas mundžaki konstatēti arī Zviedrijā un Īrijā, kur tie, bez šaubām, nokļuvuši ar cilvēku palīdzību.

Personai, kas vēlas iegūt nemedījamo sugu individuālu, ieviest Latvijas dabai neraksturīgos savvaļas dzīvniekus vai atjaunot dzīvnieku populāciju dabā, ir jāsajēm Dabas aizsardzības pārvaldes izsniegtā atļauja. Dabas aizsardzības pārvalde izsniedz arī atļaujas savvaļas nemedījamo dzīvnieku turēšanai nebrīv un kolekciju izveidei. Savvaļas sugas dzīvnieku īpašnieka (turētāja) pienākums ir radīt katras sugas dzīvniekiem to dabiskajai videi pietuvinātus apstākļus.

Bet kā klājas Balvos atrastajam mundžakam? Sazinoties ar Rīgas Zooloģiskā dārza Dzīvnieku kolekcijas vadītāju GUNU VITOLU, "Vaduguns" noskaidroja, ka otrdien uz Rīgas Zooloģisko dārzu pēc mundžaka ierodas viņa saimnieks no Igaunijas un dzīvnieciņš atgriezīsies Jaaniraotu Putnu parkā, no kurienes viņš bija pazudis.

Mednieku stāsti

Sapņu medījums – vilks

Viljakas novada Šķilbēnu pagastā dzīvojošais mednieks JĀNIS ŠAKINS ir vairāku medību trofeju īpašnieks. Trīs no viņa medību trofejām - meža kuiļa ilķni, lūša āda un galvaskauss - izstādēs novērtētas ar zelta medaļu. Gandarijums ir! Taču mednieks atklāj, ka viņa sapņu medījums ir pelēcis vilks, kuru viņam līdz šim vēl nav izdevies nomedit.

Jāņa Šakina medību stāsts sākas ap to laiku, kad tēvs, arī aizrautīgs mednieks, nēma dēlus līdzi zaķu medībās. Bērniem zaķu medības bija interesants piedzīvojums. Viņu uzdevums bija ielist krūmā un iztraucēt tur gulošos garaušus no migas. Kad zaķi no krūma muka uz visām pusēm, medības varēja sākties. Dažs labs mednieks tajos gados zaķu medībās dienā izšāva visas patronas, cik bija jostā. Ejot uz zaķu medībām, pacīņas ar patronām vēl lika atsevišķi somā. "Pirms gadiem divdesmit - trīsdesmit garaušu bija krietni vairāk," atceras Jānis. Pa šiem gadiem zaķi gājuši mazumā, retu reizi garausi redz aizcilpojam pāri laukam vai šķērsojot ceļu automašīnas starmešu gaismā. Zaķu dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirumus padara arvien līdzīnākus, bez krūmiem un ciņiem, gan savairojušies plēsēji, kas arī medī zaķus. Pat baltie stārkī, ko latvieši uzskata par svētu un sargājamu putnu, noknābā un apēd mazos zaķēnus. "Taču dzīvē traucēklis ir gan lauksaimniecības tehnika, kas tirum

Laika zīmes

Novembris (Dvēseļu, Sala mēnesis)

1. novembris ir Garu diena.

Diena, kad Veļi nāk uz savām bijušajām mājām un ieskatās tajās pa logiem, lai redzētu, ko dara dzīvie. Reizēm arī pieklauvē, lai pārliecinātos, vai dzīvie viņu dzird.

Ticējumi. Kādi vēji iepūtīs 1. novembrī, tādi pārvarā pūtīs līdz Katrīnai (25. novembrī). Ja šajā dienā sniegs un sals, tad Svecainē (2. februāris) līs un kusīs. Ja šajā dienā Saulains, būs agrs pavasarīs.

2. novembris ir Dvēseļu diena.

Tajā gadā nomirušo dvēseles klistot apkārt līdz pat Dvēseļu dienai, kad tās paliekamu vietu atrod kapsētā. Dažviet tās klistot līdz Lūcijām (13. decembris) un salstot, ja grēku nasta bijusi pārāk smaga...

Ticējumi. Vējaina Dvēseļu diena sola sniegumi bagātu ziemu. Ja Dvēseļu dienā snieg un putina, tad vairāk mirs gados vecāki cilvēki. Ja vējs un lietus, tad Aizsaulē vairāk aizies vīrieši un gados jaunāki.

10.novembris ir Mārtini (novembra galvenie svētki). Ja Jurģis (23.aprīlis) ieziņēja zemes darbu, pieguļas un ganu laika sākumu, tad Mārtini – visa tā nobeigumu.

Nedēļu, kurā iekrīt Mārtindiena, sauc par Mārtiņa nedēļu. Veļu laiks beidzās ar Mārtiņa nedēļas Piektdienu un sākās Budēju (Čigānos iešanas) laiks, kas turpinājas līdz pat Metenim. Mājinieki neaicinātos viesus čigānus vienmēr centās godam uzņemt un pamielot, un tas rāda, ka budēju laiks uzskatāms par

Veļu laika turpinājumu.

Ticējumi. Ja Mārtiņos salst – Katrīnas (25. novembris) un Andreji (30. novembris) būs slapji, tajos līs. Ja nedēļā ap Mārtiņiem ir atkušņi – visa ziema būs ar atkušņiem. Ja Mārtiņi ir skaidri – ziemā būs sali, bet kopumā sagaidāms labs gads. Ja ap Mārtiņiem ir skaidras mēness naktis – būs skaidrs sienas laiks.

25. novembrī ir Katrīnas. Arī Katrīnās mēdza iet budējos. Atšķirīgs bija tas, ka Mārtiņos galvenie čigānos gājēji bija vīrieši, Katrīnās – sievietes. Ar Katrīnām sākas Vilku laiks, kad vilki ne tikai iet sētā, bet arī pārtop par cilvēkiem un iet vilkaču sapulcēs.

Ticējumi. Ja Katrīnās līst – Andrejos salst. Ja Katrīnas miglainas – būs silta, mīksta ziema. Ja laikā ap Katrīnām sals – būs silts marts. Ja Katrīnas nedēļā pilns mēness (šogad tā ir) – būs agra ziema un Katrīnās uzkrītušais sniegs veidos ziemas garozu.

Mēneša beigās, **30. novembrī, svin Andrejus.** Līdz tiem bija jānokauj visi mājdzīvnieki, kurus nebija domāts izmitināt līdz pavasarim. Svarīga loma Andreja naktij ir zīlniecībā. Puiši lūkoja uzzīlēt, kādas virjiem būs ligavaiņi, meitas – kādi būs viņu ligavaiņi.

Ticējumi. Kādi Andreji, tāda visa ziema. Ja Andrejos salst – ziema sagaidāms stiprs sals. Ja līst – ziema būs maiņa un atkušņaina. Ja ap Andrejiem skaidras pilnmēness naktis, tad ziema būs sniegaina, bet maijs – silts un lietains.

Kāds laiks varētu būt novembri?

Aizgājušais oktobris iesākās un beidzās ar atvasarai raksturīgām dienām, bet mēneša vidū bija arī pirmais sniedzīņš un slapjdraņķis. Arī gājputni nesteidzīgi dodas uz savām ziemmošanas vietām, bet odi, kā jau siltās dienās pienākas, "kul savus miežus". Bet tas nenozīmē, ka tā turpināsies arī novembri.

Ja līdz Mārtiņiem (10. novembris) vēl īpašu pārsteigumu nebūs, ja neskaita rudenīgi lietainas dienas, tad mēneša vidū arvien neatlaidīgāk sāks kļauvēt ziema, un laikā ap Katrīnām (25.novembris), sals vietām var nokrist zem -10 grādu atzīmes. Arī sniegs, ar dienvidaustrumu, dienvidu vējiem nākušais, pārklās zemīti uz palikšanu. Iespējams, reizēm arī putinās, un ceļi kļūs ziemīgi. Toties zemledus loma vilcēji mēneša beigās varēs baudīt blīzkotāju priekus.

Novembra zīmīgajās dienās (Mārtiņos, Katrīnās, Andrejos) vēji iezīmē valdošos ziemas vēju virzienus, un šis dienas ir durvis ziemas vējiem, kas atnes turpmāko mēnešu galvenās tendences.

Vienmēr atceros savas vecmāmuļas teikto, ka novembra beigās sākas arī vilku laiks un, ja novembra pilnmēnesi (kā šogad) vilkiem acis spīd, tad būs barga ziema. Savukārt, ja vilki mīegaini un kusli, tad nekādas ziemas nebūs, tik šķidoni, šķakatas un slimības. Protams, arī gripas, vīrusi.

Baltu ziemu gaidot, **V.Bukšs**

Der zināt

Augļu koku pareiza apstrāde

Zaru izgriešana

Liekos un vecos zarus augļu koku vainaga veidošanai griež gan vēlu rudeni, gan agri pavasarī, galvenais – lai kokā vairs nebūtu lapu. To var darīt arī ziemā, bet sniegā tas būs apgrūtinošak. Atšķirība starp rudens un pavasara griešanu ir tāda, ka pavasari pēc lieko zaru izgriešanas koks sāk intensīvi ataudzēt jaunus zarus, bet rudeni iestājas miera periods un koks pavasarī neataug tik intensīvi. Rudeni jāgriež tie zari, kurus nav vēlamas ataudzēt – ūdenszari, biezi saaugušie vecu koku vidus zari, pārāk gari zari, pāraugušu vecu koku galotnes zari. Ja pavasarī vecs augļu koks kārtīgi izgriezts, tam līdz rudenim būs strauji atauguši ūdenszari (taisni, vertikāli zari bez augļzariņiem) un mazāku zaru pušķi, kas nedod vēlamo ražu. Šādiem kokiem otru reizi zaru vainags jātira tā paša vai nākamā gada rudeni, kad izgriež visus liekos, no jauna pieaugušos zarus. Pēc tam šāda tirišana jau mazākā mērā jāatkārto ik pēc diviem, trim

gadiem. Ja ūdenszarus izgriež nākamajā pavasarī, tie ar vēl lielāku sparu ataug, un to izgriešanas process klūst nebeidzams. Pie viena ar vara vitriolu, lerānu vai brūču ziedi sakopj stumbra bojājumus.

Kaļķošana

Augļu koku stumbru kaļķošanu visbiežāk veic pieaugušiem, atklātā vietā augošiem kokiem. Kaļķošanai ir divi pamatzdevumi: novērst sūnu augšanu uz koku stumbriem un nodrošināt aizsardzību pret saules staru intensīvo atstarošanos no sniega ziemas otrajā pusē un agri pavasarī. Kaļķot var visu gadu, bet lielākā jēga to darīt ir no novembra vidus līdz janvāra vidum.

Kaļķošanas materiālu var izmantot tīru, nedzēstu, smalki saberztu kaļķi vai speciālus maisījumus, kur pievienots vara vitriols vai krīts. Krīts uzlabo kaļķojamā materiāla atstarošanas spējas un veido sārmaināku vidi, bet vara vitriols ierobežo slimību, piemēram, mizas vēža, izplatību. Šādus materiālus var iegādāties

specializētos dārkopības veikalos un atšķaidit ar ūdeni līdz vidēji šķidra krējuma konsistenci. Maisījumu uzklāj uz stumbra un apakšējiem skeletzariem ar platu, biezū saru otu vienu līdz divās kārtās. Kaļķošanu var atkārtot pēc nepieciešamības ik pēc 1 - 5 gadiem.

Slimību apkarošana

Pēc lapu nobiršanas augļu kokus var miglot ar stiprākas iedarbības fungicīdiem un insekticīdiem, nekā veģetācijas periodā. Precīzu preparātu izvēli un devas labāk uzticēt speciālistam, taču var minēt, ka rudenī izmantojami tādi preparāti kā dzelzs un vara vitriols, sērs, karbofoss, efektors, bordo maisījums. Apsmidzina koku zarus, stumbrus un nedaudz arī augsnī zem koka. Pirms tam jānovāc visas nobirušās lapas, jo tās satur slimību ierosinātājus un kaitēkļu oliņas, kas lapās var pārziemot. Slimības lapas un zarus nepieciešams aizvēkt arī no ogu krūmiem, arī tos var apsmidzināt ar vara vai dzelzs sulfātu šķidumiem.

Kalendārs

Dārza darbu kalendārs novembrī

P	1	Dilstošs mēness no 30.10.	J	8	-Lapu dienas
O	2		St	9	-Augļu dienas
T	3		M	10	-Sakņu dienas
C	4		A	11	
P	5		Vz	12	
S	6	Jauns mēness 18.39	Ü	13	
Sv	7		Z	14	

Augošs mēness 18.39
Pilnmēness 19.27
Dilstošs mēness 22.36

Darbi novembrī

Augļu dārzā:

• Pirms sala iestāšanās griež spraudeņus un uzglabā upenēm, jāņogām, sala jutīgo šķirņu augļu kokiem, arī vīnogulājiem.

• Avenēm izgriež vecos dzinumus.

• Kaļķo augļu kokus un, ja iespējams, arī augsnī.

• Apsien augļu koku stumbrus, lai grauzēji netiek klāt.

• Pabeidz vīnogulāju apgriešanu. Vīnogulājam atstātos zarus atbrivo no balstiņiem, sasien saišķos un noliec pie zemes, sagatavojoj jau segmateriālu.

• Piesedz jaunos zemeņu stādījumus.

• Nogriež sānu atvases krūmcidonijām.

• Ja pēkšņi uzkrīt bieza sniega sega, nepieciešams nopurināt augļu kokus un dekoratīvos krūmus.

Košumdārzā:

• Iestājoties salam, ieziemo vīnogulājus, mežvīteņus un rozes.

• Nosedz šoruden stādītās narcises, hiacintes, trompetilījas.

• Nogrābī sakritušās lapas no zāliena, kompostē augu atliekas.

• Izeiromo toveraugus.

• Iztira diķi no rudens lapām.

• Kaļķo zālienu.

Telpās:

• Kaktusus novieto vēsā, sausā telpā.

• Samazina laistišanu un mēslošanu telpaugiem.

• Augiem rasina lapas.

• Sāk modināt amarilli, lai tas uzziedētu Ziemassvētkos.

• Turpina mēslot un laistīt ciklamenas.

• Sašķiro vasarā ievāktās puķu sēklas.

Pagrābā:

• Vēdina pagrabu.

• Uzmanā, lai pagrabā neieviešas grauzēji.

• Uzmanā, kā glabājas sakņu un ābolu raža, izvāc bojātos dārzenus un augļus.

Sakņu dārzā:

• Lidz salam jānovāc pēdējie vēlie kāposti un puravi.

• Novāc sakņu selerijas.

• Kaļķo augsnī.

• Ja nav uzsalis, var apbērt rabarberus ar satrūdējušiem kūtsmēšiem.

Siltumnīcā:

• Apkurināmās siltumnīcās sēj redīsus un salātus.

• Neapkurināmās siltumnīcas iztira no augu paliekām un dezinfīcē.

• Apkurināmās siltumnīcās aizblīvē spraugas.

Mežā un pļavā:

• Labākais laiks cirsmu iestigošanai.

• Jaunie kociņi atbrīvojami no zālaugiem.

• Jāiztira putnu būriši.

• Lietderīga ir aizaugušo grāvju un dabisko ūdensteču attīrīšana.

Dārza darbiem nelabvēlīgas dienas:

3., 5., 30.novembrī.

Lai justos mundri

Vēlamās atslodzes dienas. Laiks pirms un pēc Mēness fāžu maiņas, kad ieteicams atturēties no ēšanas, var lietot tikai ūdeni

Jaundzimušie

Foto - A.Kirsanovs

Foto - A.Kirsanovs

Foto - A.Kirsanovs

Būs Aleksandra. 16.oktobrī pulksten 16.11 piedzima meitenīte. Svars - 3,460kg, garums 54cm. Meitenītes mammai Baibai Briedīte no Vectīžas pagasta šis ir pirmais bērniņš. "Jau kopš pirmās grūtniecības dienas sapņoju, ka man būs dēliņš, bet trešajā ultrasonogrāfijas pārbaudē pārliecinājos, ka tā vis nebūs. Meitenītes tētim Marekam ir interesants uzvārds - Kalnejs, tādēļ mēs gribējām, lai vārds un uzvārds ir saskanīgi. Neskatoties uz to, ka tagad modē bērniem likt divus vārdus, pieņēmām lēmumu meitiņu saukt par Aleksandru. Mēs tomēr nolēmām palikt pie vecajām, labajām tradīcijām," skaidro Baiba. Jaunā māmiņa stāsta, ka sākumā bijusi doma dzemdēt Zviedrijā, jo tur Mareks strādā. Taču beigās abi jaunieši palikuši pie kopēja lēmuma, ka nekur nav tik labi kā mājās. "Acīmredzot tagad uz Zviedriju brauksim jau trijatā un droši vien kādu laicīnu tur padzīvosim," stāsta Baiba un piebilst, ka meitiņa nākusi pasaulē tieši Mareka mammas vārda dienā - 16.oktobrī.

Otro dēļu nosauc par Marku. 21.oktobrī pulksten 8.04 piedzima puika. Svars - 4,530kg, garums 58cm. Puisēna mammai Helēnai Luskjavīčai no Alūksnes šis ir otrs bērniņš. "Jaundzimušo brālīti mājās gaida lielais brālis Ārons, kuram ir 3,5 gadi. Vīrs Jons ļoti priecājas, ka arī otrs piedzima puika, jo mūsu plānos ir kārtīga latviešu ģimene, kurā aug trīs bērni. Tagad tikai atliek cerēt, ka trešā noteikti būs meitiņa," priecīga saka Helēna. Jaunā māmiņa stāsta, ka ar vīru piemērotākā mazuļa vārda meklējumos pavadījuši visu dienu. "Vienā brīdi vīrs pajautāja, vai es neiebilstu, ja mūsu otro dēļu nosauksim par Marku. Kā par brīnumu, arī man tieši šis vārds bija palicis atmiņā, tādēļ daudz vairs neprātojām un jaundzimušo tā arī nosaucām," stāsta Helēna. Viņa stāsta, ka vīram diemžēl nesanāca būt klāt brīdī, kad Marks nāca pasaulē. "Toties Jons bija pirms, kuram paziņoju šo prieku vēsti," atceras jaunā māmiņa.

Gribēja, lai ģimenē ir viens dēls un trīs meitiņas. 11.oktobrī pulksten 7.31 piedzima meitenīte. Svars – 4,080kg, garums 58cm. Meitenītes mammai Ivtai Krevicai no Alūksnes šis ir ceturtais bērniņš. "Ar vīru Ilvaru ļoti vēlējāmies, lai mūsu ģimenē ir viens dēls un trīs meitiņas, tādēļ ļoti nopriecājāmies, kad uzzinājām, ka arī ceturtā gaidāma meitenīte. Tagad mūsu dēlam Jānim Kristianam, kuram ir 3 gadi, un meitām levai (8 gadi) un Inesei (5 gadi) būs vēl viena māsiņa," saka Iwita. Jaunā māmiņa stāsta, ka jaundzimusī pie savā vārdiņa tikusi savā dzimšanas dienā. "Visu dienu ar vīru šķirstījām kalendāru un meklējām piemērotāko vārda variantu. Mums bija svarīgs viens nosacījums – lai šis vārds sākas ar burtu 'I' – tāpat kā pārējām māsām. Galarezultātā palikām pie vārda Ilze un meitiņu tā arī nosaucām," stāsta nu jau četru bērnu mamma. Iwita priecājas, ka no četriem bērniem trīs dzimuši Balvos, un saka: "Tādēļ šeit jūtāmies kā mājās."

Vēl dzimuši:

22.oktobrī pulksten 19.26 piedzima puika. Svars - 3,980kg, garums 55cm. Puisēna mamma Marika Vilciņa dzīvo Krustpils novadā.

27.oktobrī pulksten 6.53 piedzima meitenīte. Svars - 4,130kg, garums 55cm. Meitenītes mamma Santa Ostrovska dzīvo Vectīžas pagastā.

28.oktobrī pulksten 18.19 piedzima meitenīte. Svars - 3,020kg, garums 51cm. Meitenītes mamma Egija Valtere dzīvo Alūksnē.

28.oktobrī pulksten 22.48 piedzima meitenīte. Svars - 3,670kg, garums 53cm. Meitenītes mamma Inese Kalva dzīvo Balvu pilsētā.

29.oktobrī pulksten 17.14 piedzima meitenīte. Svars - 2,780kg, garums 51cm. Meitenītes mamma Viktorija Soldatova dzīvo Alūksnē.

Vilakas novadā svinēs

Zelta kāzas

Vilakas novada Dzimtsarakstu nodaļa aicina pieteikties laulātos pārus, kuri laulībā nodzivojuši līdz Zelta kāzu jubilejai un to atzīmējuši vai atzīmēs 2010. gadā.

Dzimtsarakstu nodaļas darbinieces priecāsies, ja novadā ģimenes labprāt daļīsies savā pieredzē un dzīves gudrībā un satiksies dzimtsarakstu nodaļā, lai kopā svinētu Zelta kāzas.

Zelta pāri lūgti pieteikties līdz šī gada 15. novembrim Vilakas novada Dzimtsarakstu nodaļā vai zvanot pa tālrungi 6-45-07226.

Oktobrī

Reģistreti jaundzimušie

Rugāju novadā

Rugāju pagastā

Sintija Cepurniece (dzimus 28.oktobrī)

Balvu novadā

Anabella Andrijeviča (dzimus 2.oktobrī)
Raiens Briedis (dzimis 6.oktobrī)
Gerda Dortāne (dzimus 11.oktobrī)
Dita Galeja (dzimus 22.septembrī)
Aleksandra Kalneja (dzimus 16.oktobrī)
Ilze Krevica (dzimus 11.oktobrī)
Daniels Krutins (dzimis 15.oktobrī)
Indira Melne (dzimusi 25.septembrī)
Renāte Pavlova (dzimusi 19.oktobrī)

Vilakas novadā

Žīguru pagastā
Alise Taukule (dzimus 29.septembrī)

Balvu novada Dzimtsarakstu nodaļā

Ajona Larionova un Artjoms Voika

Zita Caunite un Guntars Ločmans

Tatjana Lapšāne un Vadims Iljins

Rugāju novadā

Lazdukalna pagastā

Juris Skrebels (1946.g.)
Veronika Sproģe (1923.g.)
Biruta Toka (1954.g.)
Marta Tūmiņa (1926.g.)
Sanita Krūmiņa (1973.g.)

Vilakas novadā

Kupravas pagastā

Modris Kāpostiņš (1941.g.)
Vladimirs Plīška (1936.g.)

Mednevas pagastā

Konstancija Logina (1910.g.)
Vasilijs Carkovs (1933.g.)

Reģistreti laulības

Reģistreti mirušie

Susāju pagastā

Jānis Vucāns (1943.g.)
Lucijans Logins (1929.g.)
Anastasijs Bukovska (1930.g.)

Šķilbēnu pagastā

Otilija Supe (1939.g.)

Vecumu pagastā

Niņa Putāne (1921.g.)

Žīguru pagastā

Janina Makarova (1934.g.)

Vilakas pilsētā

Vladimirs Kazakevičs (1931.g.)
Aleksandrs Zolotuhins (1936.g.)
Alberts Rundzāns (1948.g.)

Balvu novadā

Bērzpils pagastā

Arvīds Timušs (1951.g.)

Balvu pagastā

Antoņina Jegorova (1937.g.)

Kubulu pagastā

Taisa Ķebedeva (1928.g.)
Ludmila Ostrovska (1938.g.)
Anastasijs Smuškova (1922.g.)
Jānis Virkstiņš (1954.g.)

Krišjāņu pagastā

Antoņina Zalužinska (1947.g.)

Balvu pilsētā

Tatjana Durda (1959.g.)
Ludmila Grante (1968.g.)
Irena Jegorova (1971.g.)
Niņa Kamaldiņa (1948.g.)
Anna Kuzmina (1938.g.)
Klavdija Ladižinska (1917.g.)
Valentīna Īvova (1933.g.)
Anna Makarova (1935.g.)
Vitolds Rakstiņš (1951.g.)
Ēvalds Supe (1960.g.)
Vera Vasiljeva (1953.g.)
Jānis Krišjānis Barons (1934.g.)

Lappusi sagatavoja S.Karavoičika

Basketbols

Vēl jāsaspēlējas, un tad var cerēt uz panākumiem

Balvu Amatniecības vidusskolas sporta zālē notika Pārrobežu basketbola līgas šis sezonas pirmās spēles, kurās tikās Lietuvas "Zarasai" komanda un "Balvu ATU" komanda.

Skonot abu valstu himnām un Balvu novada pašvaldības sporta metodīķa Edgara Kaļvas uzrunām gan latviešu, gan angļu valodā, atklāja Pārrobežu basketbola līgas pirmās sacensības. Pārsteigtī par apmeklētāju trūkumu skatītāju tribinēs bija ne tikai balvenieši, bet arī viesi no Lietuvas, jo parasti basketbola spēlēm, īpaši ar starptautisku skanējumu, citviet ir pulks līdzjutēju. Varbūt afišas lasa tikai kājāmgājeji, un autobraucejiem vajadzīga cita veida reklāma, varbūt sestdienas daudzi pavada mājas darbos? Var meklēt arī citus aizbildinājumus, taču šādās spēlēs mājiniekiem tiešām būtu vajadzīgs skatītāju atbalsts. Taču ne tikai uz skatītāju vai fanu trūkumu var norakstīt zaudējumu leīšiem ar rezultātu 66:87, ko šoreiz piedzīvoja Balvu basketbolisti. Treneris Juris Kirsons arī neslēpj, ka puišiem kopīgu treniņu nav bijis, jo daudzi nedzīvo Balvos, bet strādā vai mācās Rīgā. Komandā spēlēja Gints Barinskis, Jānis Barinskis, Gatis Stepanovs, Juris Kirsons, Kristaps Krišjānis, Andris Pušpurs, Ritvars Pužulis, Edgars Mass, Māris Verjanovs, Edgars Kivkucāns, vēl komandā iekļauti Arnis Voika un Lauris Kindzulis. "Puiši katrs pats par sevi basketbolu spēlē lieliski, taču saspēles vēl nav. Jāpriešājas, ka komandu atbalsta Balvu ATU vadītājs Andris Višņakovs, citādi šajā līgā nevarētu spēlēt. Līdz pusei mēs turējām rezultātu līdzsvarā, taču tad sākām zaudēt," saka J.Kirsons, piebilstot, ka dalība Balvu novada basketbola līgas A grupas spēlēs šo komandu noteikti nostiprinās. Šīs līgas spēles amatnieku sporta hallē sāksies jau šo sestdien un turpināsies arī svētdien Rugājos.

Balvu novada basketbola līgā notiks spēles arī B grupā, un

Spēle sākas! Kurš pirms tiek pie bumbas, tam lielākā iespēja gūt pirmos punktus.

Šīs komandas pirmoreiz mērosies spēkiem 13. un 14. novembrī. Sacensības sāksies pulksten 10. "Balvu ATU" komandai nākamā spēle pārrobežu līgā būs 6.novembrī Rēzeknē. Cēsim, ka puiši saspēlēsies un godam pārstāvēs Balvu vārdu.

Foto - Z. Logina

Īsumā

Zolitē pārāks gulbenietis

Aizvadītajā svētdienā Gulbenē, kafejnīcā "Pie kamīna", notika Gulbenes pilsētas atklātais zolites čempionāts, kurā piedalījās vairāk nekā 30 dalībnieki no 10 novadiem.

Gulbenieši var būt apmierināti ar rezultātu, jo par čempionu kļuva vietējais zoles meistars Vilnis Ziediņš ar 36 punktiem (+106). Otrais vietā Balvu zolmanis - Viktors Hamzovs ar 35 punktiem (+105), bet trešais ar 32 punktiem (+106) - Valdis Merkurjevs no Cēsim. Pārējiem Balvu novada pārstāvjiem bija šādi rezultāti: Dmitrijs Kaļjins - 27 punkti (+40) un Vladimirs Pudņikovs - 27 punkti (+38).

Foto - no personīgā arhīva

Uzvarētāji zolites spēlē. No kreisās: 2.vietas ieguvējs balvenietis Viktors Hamzovs un uzvarētājs Vilnis Ziediņš no Gulbenes.

Startēs telpu futbola čempionāti

Kā informē Ziemeļaustrumu līgas izpilddirektors Arnis Martusevičs no Gulbenes, novembrī startēs Ziemeļaustrumu reģiona telpu futbola čempionāti. Veterāni būs pārstāvēti ar 11 komandām, bet viru konkurence spēles 8 komandas. Viriem pirmās kārtas spēles notiks 21.novembrī Rēzeknē. Turpmākās kārtas notiks Gulbenē, divas reizes - Ludzā un Balvos. Čempionātā piedalīsies LSB "Meistars" (Ludza), TFK "Rēzekne/Robežsarde", BL "Invest" (Ludza), ATFK "Bērzgale", Ludzas NSS, FK "Balvu Vilki", FK "Alūksne" un "Stāmeriena".

Veterānu čempionātā pirmais sabraukums būs 14.novembrī Inčukalnā. Startē Rēzekne, Aizkraukle, Ape, Valmiera, Viļaka, Madona, Balvi/Ives, Inčukalns, Līvāni, Lizums, Priekuļi. Vēl spēles paredzētas Līvānos, Aizkrauklē, Madonā, Priekuļos, Stāķos un Jaunpiebalgā. Abos čempionātos paredzēti divi rīnķi, kopā 166 spēles.

Sporta dejotāji aizvada trīs sacensības

Balvu Sporta skolas sporta dejotāji treneres Anitas Grāmatīņas vadībā aizvadījuši trīs sacensības un šobrīd gatavojas kārtējam Latvijas kausa posmam, kas notiks 14. novembrī Rīgā.

Rīgā notika arī sacensības "Zelta rudens", uz kurām no Balviem aizbrauca pieci pāri. Labākie rezultāti ir Maksimam Fjodorovam un Edīnai Kļavai. Viņi iesācēju "Bērni I" grupā izcīnīja 1.vietu. Šīs pāris sacensībās "Siguldas rudens 2010" ieguva 1.vietu arī absolūtajā vērtējumā. Rīgā labi nostartēja Matīss Poševs un Jūlija Kokoreviča E4 klase "Bērni 2" grupā, ierindojoties piektajā vietā, bet Latvijas kausa izcīnīš posma fināla viņi palika sestie.

Daugavpilī notika sporta deju sacensības "Zelta rudens 2010". Labāko rezultātu uzrādīja Matīss Zelčs un Samanta Elizabete Cielaka. Viņi sešas dejās "Bērni 2" grupā ierindojās 3. vietā. Iesācēju grupā 1.vietas Maksimam Fjodorovam un Edīnai Kļavai, Dāvīm Karavoičikam un Anetei Vigulei, Dagnim Ločmeļam un Dinijai Začai.

Afiša

6. novembrī

Balvu Amatniecības vidusskolā Balvu novada basketbola līgas A grupas spēles: plkst. 10.00 - Viksna - Balvi ATU; 11.30 - "Lave" (Alūksne) - Hotel "Radi un draugi"; 13.00 - Rugāji - Viksna; 14.30 - Rugāji - "Lave" (Alūksne).

7. novembrī

Rugāju sporta hallē: plkst. 10.00 - Balvi ATU - Hotel "Radi un draugi"; 11.30 - Viksna - "Lave" (Alūksne); 13.00 - Hotel "Radi un draugi" - Rugāji; 14.30 - Balvi ATU - "Lave" (Alūksne).

Uz goda pjedestāla trešā pakāpiena - Dmitrijs Dubrovs. Pirmo vietu izcīnīja Polijas, otro - Dānijas sportists. Cīņā par trešo vietu ar Amerikas sportistu Dmitrijs viņu uzvarēja un ieguva bronzas godalgu. Apbalvoja sešus labākos: uzvarētāji saņēma medaļas, bet pārējie - piemiņas kausus.

Tīna Titorenko trenējas kopš 1.klases un bija tas, kurš uz cīņas zāli uzaicināja arī brāli Oļegu. Tatjana Dubrova apbrīno treneri, kurš savu darbu dara profesionāli, ir liela autoritāte skolēniem, taču vienlaikus saprot, ka sporta skola nevar finansēt tik daudz sacensību ārpus Latvijas. "Treneris nāk un jautā, vai mēs varam atļauties, un mēs domājam, meklējam risinājumu. Iznāk, ka valstīj bērni un viņu labie sasniegumi nav izdevīgi. Tas skumdina, taču ir arī gandarījums, ka viņi trenējas un treniņos iegūto var pierādīt ne tikai Latvijā, bet arī ārpus savas valsts robežām," uzskata Tatjana Dubrova.

Lappusi sagatavoja Z. Logina

Jaunākie žurnālu numuri

Ilustrētā Zinātne

Smadzeņu noslēpumi: kas ir intelekts? Pēdējos gados iegūti jauni dati par smadzeņu darbību, bet vēl joprojām nav precīzi noskaidrots, kas ir intelekts. Tomēr mēs tuvojamies izpratnei par to, kur smadzenēs mājo intelekts un cik liela nozīme tajā ir iedzīmībai.

Geologi atklāj senu supervulkānu. Supervulkāni apdraud cilvēci, taču ir visai maz informācijas par norisēm šo milzeņu iekšienē. Tagad atrasts sens supervulkāns un var ielūkoties 290 miljonu gadu tālā pagātnē, lai, iespējams, prognozētu nākamo izvirdumu.

Medūzas var mazināt planētas sasilšanu. Palau arhipelāga sālsūdens ezeri ir īsta paradīze ne vien medūzām, bet arī biologiem, kas grib šos dzīvniekus pētit. Nesen atklājies, ka medūzu kustībai ūdenstilpēs var būt nozīmīga ietekme uz siltumnīcas efektu.

Jauni kravas auto būs draudzīgāki videi. Lielās kravas automašīnas aprij daudz degvielas – ar litru dīzeldegvielas tās parasti nobrauc tikai aptuveni 3 kilometrus. Pētnieki un inženieri izstrādājuši virknī risinājumu, kas var kravas auto atbrivot no videi nedraudzīgā tēla.

Gultas blakts atsākušas uzbrukumu. Senā cilvēces mocītāja gultas blaksts pašlaik dodas jaunā uzvaras gajienā. Iemesls tam pagaidām nav zināms. Par blakšu izplatību un izturību pret kukaiņu indēm šobrīd uztraucas gan ASV, gan vairākās Eiropas valstis.

Uz zvaigznēm ved pieci ceļi. Kosmosa pētnieki saprīgo par lidojumiem uz svešām zvaigznēm. Piemēram, par zvaigžņu kuģu degvielu varētu izmantot melnos caurumus vai tumšo matēriju.

Teneres tuksnesis ir dinozauru kapsēta. Sahāras vidū atrodas Teneres tuksnesis – vieta, kas glabā milzīgu daudzumu mūsu planētas seno iemītnieku atlieku. Uzņēmīgs ceļotājs šeit pēc katras smilšu vētras var pielasīt pilnas kabatas ar dinozaura zobiem.

Dari Pats

Mājas piebūve divās nedēļās. Piedāvātā konstrukcija ir vienkārša, ekonomiska un daudzfunkcionāla. Varat to izmantot arī, ja vēlaties piebūvēt mājai papildu istabu vai verandu... Prieķšnamu, kura platība ir 10 m², divi cilvēki būvēja divas nedēļas!

Ātra sienas apmešana. Viena sienas daļa ir no kieģeļiem, bet otru klāj ģipškartona plātnes. Kā panākt, lai abām virsmām būtu vienāds izskats? Kā likvidēt lielākos sienas nelīdzenumus? Kā noslēpt virsmu līmeņa atšķirību? To visu var izdarīt divos posmos, vienu pēc otra pielietojot divus dažādus produktus.

Terase apkārt mājai... Saule debesīs nestāv uz vietas, tāpēc ideāla vasaras terase ir tāda, kas plesas visapkārt mājai. Tad var sekot saulei gandrīz visu dienu vai, gluži otrādi, vienmēr atrast ēnainu vietu, ja saule kļūst par karstu. Kā tikt valā no nelūgtiem viesiem. Vairumam no mums patīk viesi. Tiesa, parasti tikai tādi, kurus paši ielūdzam. Kukaiņi un dažas citas dzīvas būtnes noteikti nav gaidīti viesi mūsu mājā. Lasiet, kā cīnīties (vai sadzīvot) ar baložiem, zirnekļiem, grauzējiem, spīlastēm, mitrenēm, kokgraužiem, lapsenēm un citiem nelūgtiem viesiem mājās.

Galda ripzāģis. Rokas ripzāģis ir viens no visplatītākajiem elektriskajiem darbarīkiem. Lai gan tas ir joti ērti lietojams, taču garus, precīzus griezienus daudz labāk var izdarīt ar galda ripzāģi.

Dārza Pasaule

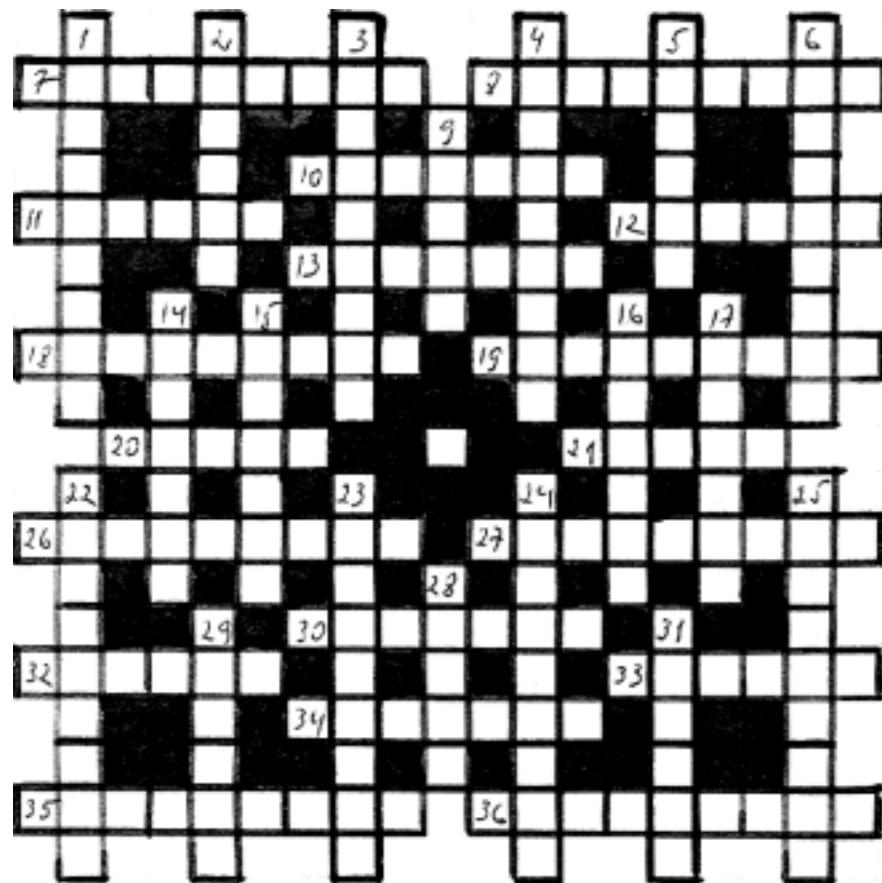
Indes pilnais skaistums - vēlziedes. Pie Viktorijas un Visvalža Lāčiem Vestienā. Gunāra Placēna mazā Šveice. Dekoratīvi un praktiski metālkalumi dārzam. Kāda ir jūsu dārza augsne. Trūdiem bagāta augsne un kūdra. Oncidijas pārstādot jādala. Sēklu stratificēšana.

Puķēm atpūtas laiks. Virši ziemu gaismā. Kāpēc telpaugiem dzeltē lapas. Vai tēju piedāvāt arī puķei? Stapēliju pavairošanas ipatnības. Lai veltheimija zied divreiz!

Krustvārdu mīkla – trīs uzvarētāji mēnesī

Trīs krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu – žurnālu komplektu. Atbildes gaidām līdz 25.novembrim.

Sastādījis A. Levgovds

Latviešu dzejnieks, dz. 1932.g. 5. Bikšu "kājas". 6. Zviedru rakstniece, dz. 1907.g. 9. Mieti tīklu žāvēšanai. 14. Navigācijas ierīce jūras dziļuma mērišanai. 15. Latviešu rakstniece, dz. 1932.g. 16. Arābu pasaku varonis. 17. Tiesiskais stāvoklis. 22. Priekštelpa sabiedriskās ēkās. 23. Latviešu rakstniefs, dramaturgs (1863.-1908.). 24. Galvaspilsēta. 25. Pār galvu velkama adīta jaka. 28. Neapstrādāta vieta lauka vidū. 29. Melnās jāņogas. 31. Četrīndu pants.

Oktobra mīklas atrisinājums

Horizontāli: 5. Kolektors. 7. Bidstrups. 10. Pneimatisks. 11. Nike. 13. Ēsma. 15. Limnāda. 18. Ekipāža. 21. Fregate. 22. Kurls. 23. Lonža. 24. Gaija. 26. Marss. 28. Pidžins. 29. Atsvari. 33. Motelis. 34. Zoss. 36. Kaza. 37. Akvanautika. 38. Promotors. 39. Sintētika.

Vertikāli: 1. Solončaks. 2. Kreicis. 3. Miriāde. 4. Spararats. 6. Kepe. 8. Tisē. 9. Manna. 12. Krepžoržets. 14. Singajevska. 16. Džužuns. 17. Arhonti. 19. Auzas. 20. Bless. 25. Dinozauri. 27. Gramatika. 30. Podagra. 31. Ielas. 32. Cirtnis. 35. Sabo. 36. Karē.

Foto konkurs

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors balvā saņems žurnālu komplektu. Novembra tēma "Ziemas gaidās". Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrinis).

Rudenī atceroties. Iesūtīja Daniels Kivkucāns.

Man vienalga, ko jūs par mani domājat! Iesūtīja Rita Keiša.

Aktuāli

Saudzē sevi, esi pamanāms

Lai gan par atstarotāju nepieciešamību runāts un rakstīts daudz un bieži, reālā situācija uz ceļiem liecina, ka cilvēki joprojām neuzskata šo mazo, spīdīgo nieciņu par savu ikdienas ceļabiedru.

Ministru kabinets pirmsdien apstiprināja jaunus grozījumus Ceļu satiksmes noteikumos, kuros iekļauti stingrāki normatīvi atstarotāju lietošanai. Ja transportlīdzekļa vadītājs piespiedu apstāšanās gadījumā nepietiekamas redzamības apstākļos un diennakts tumšajā laikā izies uz brauktuves vai ceļa nomales, viņam būs jāvelk gaismu atstarojošs apģērbs, piemēram, veste. Noteikumus papildinās arī prasības velosipēdu aprīkojumam. Braucot diennakts tumšajā laikā vai nepietiekamas redzamības apstākļos, velosipēdam abos sānos (riteņos) jābūt diviem oranžiem (dzelteniem) gaismas atstarotājiem. Tāpat kā līdz šim, ritenim priekšpusē jādeg baltas gaismas lukturim, bet aizmugurē – sarkanais. Ja to nav vai tas nedeg, vietā jābūt attiecīgu krāsu atstarotājiem. Ceļu satiksmes noteikumos izdarītas arī citas izmaiņas.

Joprojām viena no lielākajām problēmām ir gājēji, kuri tumšajā diennakts laikā pārvietojas bez atstarotājiem.

Nervu pārbaude šoferiem

Gājēju bezatbildība padara satiksmes autobusu šoferu darbu par ļoti bīstamu un saspringtu. Maršruta Balvi – Rekava – Upīte – Vecīlīža satiksmes autobusa vadītājs Edgars Zelčs atgādina, ka cilvēki bez atstarotājiem autobraucējiem rada milzīgas problēmas, jo tumsā viņus vienkārši neredz. Šādu kājāmgājēju dēļ regulāri rodas avārijas situācijas. "Tā ir mūsu ikdienu. Pēc straujas bremzēšanas trīc rokas un kājas," atzīst autovadītājs un piebilst, ka tieši oktobris un novembris ir šajā ziņā visbīstamākais laiks. Par iepriekšējām nedēļām viņš uzskata krēslas stundas, kad redzamība ir vienlīdz sliktā gan braucot ar ieslēgtām gaismām, gan bez tām. Biežāk grēko veci cilvēki, arī tie, kas vakarpusē atgriežas mājās no darba. Nepatiķšanas var sagādāt arī velosipēdisti pat tad, ja uz braucamīku ir atstarotājs: "Lielākā daļa velobraucēju pārvietojas ar vecajiem krievu velosipēdiem, kuriem ir slīktas kvalitātes atstarotāji, tos neredz," stāsta autobusa šoferis. E.Zelčs atzīst, ka, vadoties pēc paša pieredzes, visvairāk neapdomīgu ritenbraucēju sastopami ceļa posmā Plešava - Rekava. Daudz bīstamu situāciju, pēc šofera domām, izraisa arī bērni bez atstarotājiem, kuri nepārliecinoties, ka autovadītājs viņus pamanījis, strauji šķērsos ielas braucamo daļu.

Aizbildinās ar aizmāršību

Jāatzīst, ka pirmsdien, kad veicām aptauju, ne visiem kājāmgājējiem pie apģērba vai somām bija piestiprināti atstarotāji. Vairums uzrunāto aizbildinājās ar aizmāršību.

Balvu pamatskolas 3. klases skolnieks Ritvars Šakins un viņa mamma Melitina, kurus satikām, gaidot autobusu uz Viļakas pusi, atzīna, ka atstarotājus aizmirsusi mājās, jo vairumā gadījumu pārvietojas ar personīgo transportu. Jāatzīst, ka Ritvars pārliecinoši atbildēja uz jautājumu – kāpēc atstarotāji vajadzīgi, kā arī atcerējās visu, ko pārrunās par drošību stāstījuši policijas darbinieki. Kaut kur mājās esot saglabājies arī, 1. klasi uzsākot, dāvātais atstarotājs. Puiša mamma Melitina atzīst, ka dažkārt nepama, ka pie dēla somas piestiprinātais atstarotājs nokritis vai pazudis. "Gadās arī, ka bērni skolā tos nočiepj," saka Ritvara mamma.

Atstarotāja pirmsdien nebija arī Ninai Naglei no Krišjāniem. Taisnības labad jāsaka, ka sievieti satikām agrā pēcpusdienā, kad debesis vēl spozi spīdēja saule. N.Nagle atzīna, ka, tāpat kā visiem viņas ģimenes locekļiem, arī viņai pieder atstarotājs. Tas nav piestiprināts pie apģērba tikai tāpēc, ka tumšajā diennakts laikā sieviete māju neatstāj.

Attaisnojumus un aizbildinājumus tam, kāpēc atstarotājus atstājuši mājās, meklēja arī vairāki citi pirmsdien sastaptie kājāmgājēji. Taču, gods kam gods, kur tie noperkami, zināja visi.

Agrāk bija vēl sliktāk

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Satiksmes uzraudzības rotas vecākais inspektoršs Modris Zaķis uzskata, ka, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, situācija ar atstarotājiem uzlabojusies: "Balvu un Viļakas puses iedzīvotāji atstarotājus nēšā biežāk nekā citās Latgales pilsētās. Slīktāka situācija ir mazāku apdzīvoto vietu apkārtnē – Baltinavas, Lazdukalna, Rugāju pusē un citur." Kaut

Foto - A.Kirsanovs

Zirga pajūgam vajadzīgs atstarotājs. Ozolsalu iedzīvotājus Annu un Robertu Čakanus sastopam ceļā uz vietējo veikalū. Pirmajā mirklī atstarotāji ratu aizmugurē nav pamanāmi. Apskatot tuvāk, izrādās, ka viens tomēr ir, tikai sagriezies tā, ka ne mēs, ne citi satiksmes dalībnieki to nevar pamanīt. "Otrais kaut kur nokritis. Tikai šodien pamanīju," appgalvo pajūga vadītājs.

Foto - A.Kirsanovs

Atstarotājs ir, bet mājās. Lazdūlejas pagasta Egluciemā sastopam divas simts latu stipendiātes, kuras dodas uz darbu, Liliju (no labās) un Nīni. Ne vienai no viņām atstarotāja nav, kaut gan sievietes zvēr, ka tie palikuši mājās. "Mans atstarotājs piekārts pie somas, kas palika mājās, parasti to nēsāju. Priekšniecība arī prasa, lai visai brigādei būtu atstarotāji gan ejot uz darbu, gan no tā," appgalvo Lilija.

Foto - A.Kirsanovs

gan par gājēju pienākumu nepildīšanu sastādīto protokolu skaits pēdējo deviņu mēnešu laikā, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, krietiņi pieaudzis (no 66 līdz 222), M.Zaķis to skaidro ar bargākiem soda mēriem: "Ja agrāk iztikām ar aizrādījumiem un brīdinājumiem, tad pēdējā gada laikā par šo pārkāpumu biežāk pielietojam reālus naudas sodus."

Policijas pārstāvīs uzskata, ka nav vienas noteiktas iedzīvotāju kategorijas, kas ignorē šos noteikumus. Grēko gan pensionāri, gan strādājošie, gan skolēni. "Pie skolām, kurās notikušas speciālās akcijas, situācija ir labāka, nekā pie tām, kur tādas nav bijušas," saka M.Zaķis. Kaut gan šoruden atstarotājus skolās nedalīja, policijas darbinieki joprojām regulāri apmeklē mācību iestādes, informējot par dažādiem drošības jautājumiem. Satiksmes uzraudzības rotas vecākais inspektors M.Zaķis atgādina, ka tuvākajā laikā visā bijušā Balvu rajona teritorijā notiks profilaktiskie reidi, kuru laikā policisti un citi drošības dienesti pārbaudīs atstarotāju esamību gājējiem, velosipēdistiem un citiem satiksmes dalībniekiem.

ZINĀŠANAI!
Sods par atstarotāja nenēšāšanu ir Ls 20.
Konstatējot pārkāpumu pirmo reizi, policija var izteikt mutisku aizrādījumu vai brīdinājumu.

Informē policija

Notikumi, avārijas un noziedzīgi nodarījumi, kas Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Balvu iecirkni reģistrēti laikā līdz 2. novembrim.

Nelikumīgi ieved cigaretes

30. oktobrī Viļakas robežsardzes darbinieki aizturēja 1982.gadā un 1964.gadā dzimušus vīriešus, kuri nelikumīgi pārvietoja pār Latvijas – Krievijas robežu 80 000 cigarešu "MORE" ar Krievijas Federācijas akcīzes marku. Policijā uzsākts kriminālprocess.

Sarīko ģimenes skandālu

30. oktobrī Balvos 1993. gadā dzimis jaunietis sarīkoja ģimenes konfliktu ar savu māti.

31. oktobrī Vecīlīža pagastā 1964. gadā dzimis virietis sarīkoja ģimenes konfliktu ar sievu. Abos gadījumos notiek apstākļu pārbaude.

Uzlauž garāžu un nozog mantas

20. oktobrī Balvos, Ezera ielā, uzlauztas garāžas un nozagtas dažādas mantas. Uzsākts kriminālprocess.

Zog alkoholu

29. oktobrī Balvos, veikalā "Labais", 1993.gada dzimis virietis nozagā 1 litra degvīna "Absolut Vodka" pudeli un tāda paša tilpuma viskija "Tullamor Dew" pudeli. Šīnā pašā dienā veikalā "Labais" degvīna 1 litra pudeli "Absolut Vodka" nozagā 1992. gadā dzimis virietis. Abos gadījumos uzsākts kriminālprocess.

Nozog loga rāmjus ar stikliem

30. oktobrī Viļakas novada Vecuma pagastā no mājas izņemti un nozagti 4 logu rāmji ar stikliem. Notiek pārbaude.

Sabiedriskā vietā reibumā

Laikā no 29. oktobra līdz 2. novembrim par atrašanos sabiedriskā vietā tādā alkohola reibumā, kas aizskar cilvēku cieņu, aizturētas piecas personas: Balvos – 1973. gadā dzimus sieviete un 1953. gadā dzimis virietis; Vīksnas pagastā – 1981. gadā dzimis virietis; Tilžas pagastā – 1992. gadā un 1991. gadā dzimuši jaunieši.

Piekauj vīrieti

31. oktobrī Balvu pilsētas skvērā nepazīstami jaunieši piekāva 1983.gadā dzimušu vīrieti. Uzsākts kriminālprocess.

Brauc ar velosipēdu reibumā

31. oktobrī Kubulu pagasta teritorijā 1978.gadā dzimusie sieviete vadīja velosipedu, būdama alkohola reibumā. Sastādīts administratīvo pārkāpumu protokols.

Nozog elektriskā gana mietus

1.novembrī Balvos pie veikala "Preilis" nozagts velosipēds. Veicot izmeklēšanu, policijas darbinieki aizturēja vainigo personu – 1981. gadā dzimušu vīrieti. Velosipēds atgriezts iepriekšnieci. Uzsākts kriminālprocess.

Zogā apkrāpj, pasūtot mēbeles

Uzsākts kriminālprocess par to, ka Balvu pilsētas iedzīvotāja apkrāpta, pasūtot virtutes iekārtu. Notiek izmeklēšana.

Nozog mobilā telefona

1.novembrī Balvinā nozagti elektriskā gana mieti. Vainīgās personas noskaidrotas. Uzsākts kriminālprocess.

Apkārpj, pasūtot mēbeles

Uzsākts kriminālprocess par to, ka Balvu pilsētas iedzīvotāja apkrāpta, pasūtot virtutes iekārtu. Notiek izmeklēšana.

Re, kā!

Zagļe, atdod telefonu!

Redakcijā griezās vīrietis, kura dzivesbiedrei, veikala "Supermetto" darbinieci, nozagts mobilais telefons. Vīrietis pastāstīja, ka zādzība notikusi 28.oktobrī plkst.16.07, kad dzivesbiedre veikalā kārtojis preces. Viņa uz britiņu nolikusi mobilā telefona sānus, bet pagriezoties ieraudzījusi, ka telefona nav. Uz nozagto telefonu uzreiz zvanīts, zvans vēl kādu brīdi darbojies un bijis dzirdams, kā tas skan autoostā, bet tad telefons izslēgts.

Vīrietis aicina zagļi labprātīgi atdot viņam sievas telefoni "Nokia", jo zagļi labi redzama veikala videonovērošanas kamerā. Tur arī fiksēts zādzības laiks. "Viņai mugurā bija brūna vējjaka, tumšas bikses un mugursoma plecos," saka vīrietis. Viņš dod iespēju zagļei sazināties ar viņu pa mobilā telefonom, zvanot uz numuru 29198133. Pretejā gadījumā attēlu no videoieraksta publiskos avīzēs.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska un I.Zinkovska

10.Saeimā ievēlētie deputāti

VIENOTĪBA (33 deputātu vietas)

- 1.Arvis Ašeradens
- 2.Dzintars Ābiķis
- 3.Solvita Āboltiņa
- 4.Silva Bendrāte
- 5.Andris Buiķis
- 6.Ingrīda Circene
- 7.Ingmārs Čaklais
- 8.Ilma Čepāne
- 9.Lolita Čigāne
- 10.Ints Dālderis
- 11.Valdis Dombrovskis
- 12.Ina Druviete
- 13.Sarmīte Ēlerte
- 14.Guntars Galvanovskis
- 15.Dzintra Hirša
- 16.Ojārs Ēriks Kalniņš
- 17.Artis Kampars
- 18.Rasma Kārkliņa
- 19.Girts Valdis Kristovskis
- 20.Janina Kursīte - Pakule
- 21.Ainars Latkovskis
- 22.Atis Lejiņš
- 23.Imants Viesturs Lieģis
- 24.Aleksejs Loskutovs
- 25.Klāvs Olšteins
- 26.Artis Pabriks
- 27.Inguna Rībena
- 28.Edvards Smiltēns
- 29.Kārlis Šadurskis
- 30.Aigars Štokenbergis
- 31.Andris Vilks
- 32.Ilze Vinķele
- 33.Dzintars Zāķis

Politisko partiju apvienība "Saskaņas Centrs"

(29 deputātu vietas)

- 1.Valērijs Agešins
- 2.Jānis Ādamsons
- 3.Aleksejs Burunovs
- 4.Boriss Cilevičs
- 5.Sergejs Dolgopolovs
- 6.Sergejs Fjodorovs
- 7.Valentīns Grigorjevs
- 8.Aleksejs Holostovs
- 9.Aleksandrs Jakimovs
- 10.Nikolajs Kabanovs
- 11.Andrejs Klementjevs
- 12.Ivans Klementjevs
- 13.Valērijs Kravcovs
- 14.Igors Melņikovs
- 15.Sergejs Mirkis
- 16.Vladimirs Nikonovs
- 17.Nikita Ņikiforovs
- 18.Vitālijs Orlovs
- 19.Igors Pimenovs
- 20.Ivans Ribakovs
- 21.Dmitrijs Rodionovs
- 22.Artūrs Rubiks
- 23.Raimonds Rubiks
- 24.Aleksandrs Sakovskis
- 25.Juris Silovs
- 26.Jānis Tutins
- 27.Jānis Urbanovičs
- 28.Mihails Zemļinskis
- 29.Igors Zujevs

Zaļo un Zemnieku savienība (22 deputātu vietas)

- 1.Uldis Augulis
- 2.Aija Barča
- 3.Andris Bērziņš
- 4.Andris Bērziņš
- 5.Augusts Brigmanis
- 6.Gundars Daudze
- 7.Aivars Dronka
- 8.Jānis Dūklavs
- 9.Rihards Eigims
- 10.Iveta Grigule
- 11.Jānis Klaužs
- 12.Armands Krauze
- 13.İngmārs Lidaka
- 14.Dace Reinika
- 15.Dana Reizniece
- 16.Kārlis Seržants
- 17.Vitaute Stāja
- 18.Jānis Strazdiņš
- 19.Staņislavs Šķesters
- 20.Raimonds Vējonis
- 21.Jānis Vucāns
- 22.Oskars Zids

Partiju apvienība "Par Labu Latviju" (8 deputātu vietas)

- 1.Imants Jānis Beķess
- 2.Māris Kučinskis
- 3.Rita Strode
- 4.Andris Šķēle
- 5.Inese Šlesere
- 6.Ainārs Šlesers
- 7.Guntis Ulmanis
- 8.Edgars Zalāns

Nacionālā apvienība "Visu Latvijai!" - "Tērvzemei un Brīvībai/LNNK" (8 deputātu vietas)

- 1.Gaidis Bērziņš
- 2.Einārs Cilinskis
- 3.Jānis Dombrava
- 4.Raivis Dzintars
- 5.Inese Laizāne
- 6.Visvaldis Lācis
- 7.Imants Parādnieks
- 8.Dzintars Rasnačs

Zini un izmanto

Maksātnespējas likums

1.novembrī stājās spēkā jaunais Maksātnespējas likums. Jaunais likums regulēs tikai tos juridisko un fizisko personu maksātnespējas procesus, kā arī tiesiskos aizsardzības procesus (TAP), kuri sākti ar šī gada 1.novembri.

Attiecībā uz juridiskajām personām jaunā likumā mērķis ir veicināt komersanta saistību izpildi, nevis par katru cenu sekmēt maksātnespējas atjaunošanu. Maksātnespējas likums atsījās dzīvotspējīgos, bet krizes laikā īslaicīgās grūtībās nonākušos uzņēmumus, no vairs "neatdzīvināniem", izslēdzot tos no ekonomiskās aprites. Turpmāk parādniekiem būs daudz grūtāk izvairīties no pamatota maksātnespējas procesa pasludināšanas vai to novilcināt.

Maksātnespējas pieteikuma iesniegšana neliegs pieteikt TAP

Likumā vairs nav paredzēta parādnieka sanācīja vai izlīgums, to turpmāk aizstās TAP. Ja arī kreditors būs iesniedzis maksātnespējas pieteikumu, parādnieks varēs pieprasīt TAP, ja TAP pasākumu plānu atbalstīs vismaz 2/3 no nodrošinātajiem kreditoriem un vairāk par 1/2 no nenodrošinātajiem kreditoriem pēc galveno prasījumu summas. Taču atkārtoti TAP varēs ierosināt ne ātrāk kā pēc četriem mēnešiem no dienas, kad izbeigta iepriekšēja TAP lieta. Savukārt tesa automātiski pasludinās parādnieka maksātnespējas procesu, ja TAP lieta viena gada laikā tiks ierosināta otro reizi, bet TAP tā arī netiks pasludināts.

Paaugstināsies pamatparāda slieksnis

Maksātnespējas procesa ierosināšanai likums paaugstinājis parāda slieksni - sabiedrības ar ierobežotu atbildību vai akciju sabiedrības pamatparādam atsevišķi vai kopā jāsasniedz 3000 latu līdzīnējā likuma noteikto 1500 latu vietā. Pārējiem parādniekiem minimālā pamatparāda slieksnis paliek 1500 latu. Tiesa varēs pasludināt maksātnespējas procesu, nevērtējot, vai parādniekam pietiek aktīvu parāda saistību segšanai, par galveno kritēriju kalpos saistību neizpilde noteiktajā termiņā. Ja pēc kreditora maksātnespējas procesa pieteikuma iesniegšanas parādnieks norēķinās līdz lietas izskatīšanai

tiesā, kreditors varēs atsaukt iesniegto pieteikumu.

Informāciju par maksātnespējas pieteikumu nepubliskos

Ja būs iesniegts maksātnespējas procesa pieteikums, līdz oficiālajai maksātnespējas procesa pasludināšanai netiks izdarīts ieraksts publiskajā Maksātnespējas reģistrā, kā arī vairs netiks apkārti parādnieka pamatlīdzekļi. Ja maksātnespējas procesa pieteikumu tiesa noraidīs, sabiedrība pat neuzzinās, ka šads pieteikums bijis iesniegts.

Ieviesīs maksātnespējas procesa depozītu

Kreditoram jāņem vērā, ka no 1.novembra pirms pieteikuma iesniegšanas tiesā būs jāiemaksā maksātnespējas procesa depozīts divu minimālo mēnešalgu apmērā. Šads jauninājums pieņemts, lai gadījumā, ja parādniekam nebūs pietiekamu naudas līdzekļu maksātnespējas procesa izdevumu segšanai, tos turpmāk nesegtu no valsts līdzekļiem, bet no kreditora līdzekļiem, ja tas vēlēsies, lai šados gadījumos tikt turpināts maksātnespējas process.

Samazinās kreditoru sapulču skaits

Jaunais Maksātnespējas likums samazinājis kreditoru sapulces sasaukšanas nepieciešamības gadījumus. Kreditoru sapulce sasaucama tikai tādēļ, lai izlemtu, piemēram, administratora atlīdzību; apstiprinātu maksātnespējas procesa izdevumus; pagarinātu parādnieka mantas pārdošanas termiņu vai ierosinātu administratora atcelšanu. Kreditoru sapulci turpmāk varēs sasaukt, ja to pieprasī balsstiesīgais kreditor, kura prasījums ir vismaz 1/10 no kopējās balsstiesīgo kreditoru prasījumu summas; nodrošinātais kreditor, lai ierosinātu administratora atcelšanas procedūru; ne mazāk kā trīs kreditori neatkarīgi no prasījumu summas; parādnieka pārstāvis vai Maksātnespējas administrācija.

Lielākas pilnvaras administratoram

Likums turpmāk paredz daudz lielākas pilnvaras administratoram, pēc kura iniciatīvas arī var tikt sasauktas kreditoru sapulces, taču daudzus jautājumus būs iespējams atrisināt, katrai ceturksni ar e-pasta starpniecību informējot kreditorus par pieņemtajiem lēmumiem un

maksātnespējas procesa gaitu.

TAP plānu varēs gatavot pēc TAP ierosināšanas

Likumā daudz būtisku jauninājumu ir attiecībā uz TAP. Parādniekam TAP pasākumu plāns turpmāk būs jāizstrādā nevis pirms, bet gan pēc TAP lietas ierosināšanas tiesā. Plānu varēs izstrādāt un saskaņot ar kreditoriem divu mēnešu laikā. Šo termiņu varēs pagarināt vēl par vienu mēnesi, ja tam piekrītis kreditoru vairākums pēc galveno prasījumu summas.

Izmaiņas kreditoru balsošanā

Par TAP pasākumu plānu atsevišķi balsos divas kreditoru grupas: nodrošinātie kreditori prasījumu nodrošinātajā daļā un nenodrošinātie kreditori, un nodrošinātie kreditori prasījumu nenodrošinātajā daļā. Lai TAP plānu apstiprinātu, būs nepieciešamas vismaz 2/3 no nodrošinātajiem kreditori pēc galveno prasījumu summas un vairāk par 1/2 no nenodrošinātajiem kreditori pēc galveno prasījumu summas balsīm.

TAP plāna saskaņošanā nebūs tiesīgi piedalīties personas, kuras ietilpst vienā koncernā ar parādnieku; fiziskas personas, kurām kā dalībniekiem ir izšķiroša ietekme uz parādnieku - kapitālsabiedrību; kā arī personas, kuras ieguvušas prasījuma tiesības pret parādnieku no iepriekš minētajām personām pēdējo divu gadu laikā pirms TAP pasākumu plāna saskaņošanas.

Nosacījumi parādu samazināšanai vai dzēšanai

TAP gadījumos pamatparāda, ligumsoda vai procentu samazināšanai vai dzēšanai jābūt proporcionālai katrai kreditoru grupai un attiecībā uz katru prasījuma veidu. Savukārt nenodrošinātie kreditori varēs prasīt samazinātās vai dzēstās pamatparāda daļas aizstāšanu ar parādnieka pamatkapitāla daļām vai akcijām, ja šo kreditoru galvenie prasījumi tiek samazināti vairāk par 10 % vai dzēsti pilnībā.

Attiecībā uz nodokļu prasījumiem būs jāsaņem nodokļu administrācijas piekrišana un bez tās piekrišanas nevarēs piemērot nodokļu pamatparāda samaksas sadališanu termiņos, termiņa pagarināšanu vai atlikšanu uz laiku, kas ilgāks par sešiem mēnešiem. Tas attieksies arī uz nokavējuma naudas samazināšanu vairāk par 50 % vai dzēšanu un soda naudas samazināšanu vairāk par 65 % vai dzēšanu, kā arī kārtējo nodokļu maksājumu summu sadališanu termiņos, termiņa pagarināšanu vai atlikšanu uz laiku.

Saliec mozaīku

Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas apstiprinājums par loterijas saņemšanu Nr. 4771.

Ar loterijas noteikumiem var iepazīties redakcijā, reklāmas kabinetā.

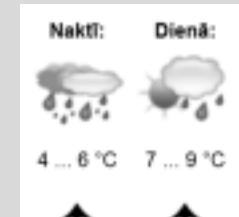
Katrā novembra "Vaduguns" numurā atradīsiet fragmentu no kādas fotogrāfijas. Lai iegūtu šo fotogrāfiju, jums pareizi jāsavieno visos novembra numuros publicētie fragmentu gabaliņi. Kopā veidosies bille.

Ja šo bille, salīmētu uz lapas, atsūtīsiet uz redakciju, jums būs iespēja laimēt loterijā.

**LAIMĪGIE UZVARĒTĀJI BŪS DIVI.
KATRS NO VIŅIEM IEGŪS
VEIKALA "MAXIMA" PIEŠĶIRTU
DĀVANU ČEKU 10 LATU VĒRTĪBĀ.**

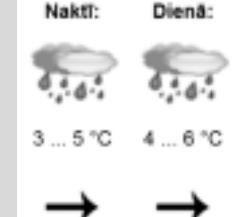
3.novembris

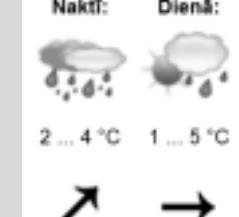
4.novembris

5.novembris

6.novembris

Pērk

Iepērk kaušanai visu veidu **mājlopus.**
Tālr. 29320237, 64546681

SIA "Senlejas" pērk **jaunlopus, liellopus.**
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 65033720, 22027252,
26517026, 26604491, 65033730.

SIA "AIBI"
pērk zīrgas, liellopus,
jaunlopas, altas, cūkas.
Labas cenas!
Tālr. 26142514, 20238990.

"Carbon Neutral Bīfule" RSEZ
SIA Rēzeknē
IEPĒRK malķu, garumā - 2m-6m,
jebkurā apjomā.
SKUJU KOKS - 14 LVL, koef. 0,69
LAPU KOKS - 12 LVL, koef. 0,65
IEPĒRK arī skuju koka šķeldu,
skuju koka skaidas.
Samaksa 1 dienas laikā.
Tālr. 22026476, 64605788.

SIA "RENEM" iepērk
liellopus, jaunlopus,
citas zīrgus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 65329997,
29485520, 29996309,
29183601.

PĒRK
ipašumus
ar mežu,
cirsmas,
var būt ar apgrūtinājumiem,
iespējams avanss,
kā arī par sertifikātiem.
Tālr. 28338175.

Z/s "Strautiņi" pērk meža
ipašumus, cirsmas.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 29113399.

Pērk senlietas un mākslas
priekšmetus.
Tālr. 25537374.

Pērk mežus, cirsmas, visu veidu
apaļkoku pie ceļa. Tālr. 29100239.

Firma pērk mežus, cirsmas.
Palidz noformēt dokumentus.
Samaksa tūlītēja.
Tālr. 29388000, 26160423.

Pērk piena kvotas. Tālr. 26209216.

Pērk traktoru T-25,
MTZ-50/ 52/80/82, JUMZ.
Jebkādā kārtībā. Tālr. 29485804.

SIA "Sendija" pērk lapu koku taru,
zāģbalķus, papīrmalku, malku.
Cirsmas. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 29495199.

Pērk akas grodus.
Tālr. 26545029.

Pērk cūkgālu. Tālr. 26630767,
28686339.

Abonē aduguni Latvijas Pastā un laimē!

Latvijas Pastā un laimē!

2³ abonējot!

[:divi Kubā:]

Abonējot matemātika vienkārša!

Abonē presi Latvijas Pastā līdz 15. decembrim un laimē ceļojumu divām personām uz Kubu, navigācijas ierīci vai dāvanu karti.

Dažādi

Autoskola "Barons R" organizē autoapmācības kursus.
Kursu maksai iespējama pa daļām. Pieteikties 5. vai 8.novembrī plkst. 17.00, Brīvības 55 (blakus Superneto). Tālr. 29336212, Arvīds Raciborskis.

SIA "Delta 9V", Ezera ielā 3a, Balvos (pretī Balvu Valsts ģimnāzijai), 4. novembrī plkst. 17.00 organizē vieglo autovadītāju kursus. Pirmā praktiskās braukšanas apmācības stunda par brīvu! Tālr. 29208179

Rok diķus, grāvju, tīra grāvju, līdzina diķa krastus. Izbūvē celus lauku sētām. Piegādā granti, smilts, šķembas (dažādas frakcijas). Tālr. 29113399.

Piegādā smilts, granti, šķembas, remontē, greiderē ceļus. Ekskursijas pēc pieteikuma - lēti. Veic kravu pārvadājumus (ar iekraušanu un izkraušanu). Tālr. 29105572.

Novāc zarus. 29199067.

SIA "LIARPS" PVC logi, koka, metāla durvis, kāpnes, mēbeles. Tālr. 29197612.

SIA "INTERIUS" PVC logi, koka durvis. Metāla durvis, uzstādīšana. Aļu apdare. **Bezmaksas uzmērišana!** Tālr. 26461460.

Sertificēts, pieredzējis ārsts - mugurkaula, locitava un iekšķigo slimību ātra, kvalitatīva ārstēšana. Tālr. 26728477.

Izīrē 1-istabas dzīvokli. Tālr. 26170256.

Sniedzam galda pakalpojumus mājās. Montējam mēbeles, liekam durvis, enģes, atslēgas u.t.t. Tālr. 26494339.

Treilera pakalpojumi.
Tālr. 29113399.

Kompānija pārdod
lētus mobilos telefonus,
video un sadzives tehniku,
kā arī **atjaunotus zelta**
izstrādājumus.
Tālr. 20292829.

Izīrē garāžu pie kapiem.
Tālr. 20205233.

Šoferis meklē darbu (B, C, D, E kategorijas). Tālr. 28664178.

Uzstāda apkuri, katlus, boilerus, radiatori, siltās grīdas, sanitehniku. Metina. Atlaides materiāliem. Tālr. 26338947.

Pie Sociālā servisa, Raiņa ielā 52, atrastas četras atslēgas ar piekariņu 'nagu knaiblites'. Interesēties Sociālajā servisā.

Ikvienam ir iespēja iši un konkrēti pateikt paldies kādam labvēlim, sponsoram, atbalstītājam, palīgam. Dārgi tas nemaksās - tikai 2 latus par 25 vārdiem. Jo šī ir "Pateicības" dubultzīvs.

Pārdod

Z/S "Kotiņi" pārdod pārtikas rapšu eļļu, lopbarības miltus. Iespējama piegāde. Tālr. 26422231, 27877545, 64546265.

Pārdod Volvo, 2002.g., 2,9, benzīns, ekskluzīva; T-3 Transporter, 1985.g., ideālā kārtībā. Tālr. 29420206.

Pārdod lietotu televizoru, Ls 30. Tālr. 26444920.

Pārdod māju Balvos. Tālr. 20081460.

Pārdod automašīnu Opel Vectra, 1,6. Tālr. 28742611.

Pārdod radžotas ziemas riepas "Pirelli" 185/70R14 ar diskiem (var arī bez). Lietotas mēnesi, 4 gab. - Ls 120. Tālr. 26338947.

Sestdien, 6.novembrī, Balvu tirgū tirgos karpas un foreles.

Pārdod automašīnu Nissan Sunny, Ls 300; televizora galdiņu. Tālr. 28789240.

Pārdod graudu dzirnavas, tecīlu. Tālr. 26102598.

Lūgums palīdzēt

Meklējam saimnieku/-ci jaukam mājas runčukam, kurš nesen zaudēja saimnieci, bet jaunā viņu izlika no dzīvokļa. Nāk ziema, kas solās būt vēl aukstāka, nekā iepriekšējā, bet runčuks nav gatavs bezpajumtnieka dzīvei. Jau ieraugot pirmo sniegu, runčuka sirsniņa nezināja, ko darīt... Tas viņam bija stress... Runčuks ir ļoti miligs un kārtīgs, viņš noteikti pratīs novērtē cilvēka sirds siltumu. Lūdzu palīdziet viņam! Palīdzēsim nogādāt runčuku līdz Jums! Runčuka vecums apmēram 2 - 3 gadi. Tālr. 29196673, Valdis.

Piedāvā darbu

Bērzpils vidusskola aicina darbā angļu valodas skolotāju 5.-12.klasēm.

Meklē strādnieku (-ci) palešu naglošanai. Tālr. 29250955.

Ināras Rakstiņas sirsniņa pateicība prāvestam Olģertam Misjūnam, "Ritums", "Senda Dz" kolektīviem, radiem, draugiem, bijušajiem kolēgiem par atbalstu, viru Vitoldu mūžibā pavadot.

Tuvinieki sirsniņi pateicas visiem, visiem, kuri palīdzēja un dalīja bēdu smagumu, mūsu miļo Nīnu Kamaldiņu mūžibas ceļā pavadot.

Apsveikumi

Kur mācīties?

Prieku kā saules staru glāstu
Ik rītu no jauna rast.
Laimi ikdienas stāstā
Vienmēr nosargāt prast.

Visskaistākie ziedi un mīli vārdi **Inesei Pužulei**
skaistajā dzīves jubilejā! Izturību, veselību un
saulainus turpmākos dzīves gadus.

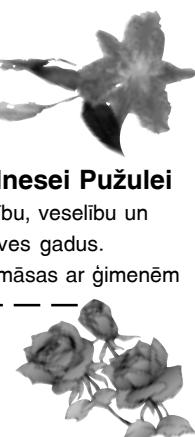
Mamma un māsas ar ģimenēm

Jaunība ir dzīves rota,
Kas mums katram reizi dota.
Lai tā spīd un tā laistās,
Laimē vadi dienas skaistās.

Mīli, mīli sveicam **Sandi Ākuli** 18 gadu jubilejā!

No saules, no zemes, no saulainām dienām
pasmel sev spēku, laimi, veselību.

Krustēvs Stanislavs un Nīna

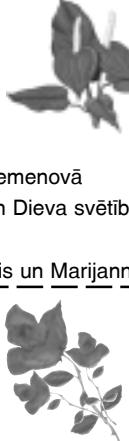
Palūdz pavasari, lai tas spēku dod,
Palūdz puteni, lai gadiem pēdas jauc,
Palūdz pašas sirdij, tā vislabāk zinās,
Kādus gadus atpakaļ lai sauc.

Sveicam **Helēnu Circeni** Semenovā
skaistajā 85 gadu jubilejā! Veselību un Dieva svētību
vēl

māsa Natālija, Jānis un Marijanna

Lai sapņi saplaukst zilgi,
Lai dvēselē plaukst prieks,
Lai veselība turas ilgi
Un visi darbi - nieks!

Vislabākie novēlējumi **Jolantai Venerei** jubilejā!
Lai katra nākamā diena ir veselības, dzīvesprieka
un Dieva svētības pilna.

Lai gadi iet, tā tam ir jābūt,
Un lai par to nekad nav žēl.
Tik grudru prātu, sauli sirdī
Un daudzus skaistus gadus

vēl.

Sirsniņi sveicam
Vitoldu Olekšu

70 gadu dzīves jubilejā!
Vēlam zemes spēku, koka
sīkstumu, strauta možumu un
vēja stiprumu nākamajiem
gadiem.

Daina P., Anna D.,
Marcijanna A., Cigļi, Salenieki

Vitolds, Aivars

Balvu
Tālākizglītības
centrs

Brīvības ielā 47, Balvos

Aicinām pieteikties
maksas kursiem:

- ◆ DĀRZA DIZAINS
- ◆ JAUNO MEDNIEKU
- ◆ APMĀCĪBA
- ◆ GITĀRSPĒLES PAMATI
- ◆ DATORSISTĒMAS
- ◆ ADMINISTRATORS

Tālr./ fakss: 64507012,
26585964,
e-pasts: centrs@balvi.lv

Līdzjūtības

Paliek balta ziedu taka,
Rudens zelts zem kājām bērts,
Un no dzīlās laimes akas
Pasmels tik, cik atvēlēts...

(M.Jansone)

Skumju un atvadu brīdi mūsu klusa
un patiesa līdzjūtība **dēliem un
sievai, ĒVALDU SUPI** smilšu
kalniņā pavadot.

Nikolajs, Laimonis, Fjodors

Raitajā skrejienā vēji rimst,
Saule raud mākoņu kalnā,
Bērzu birztalas skumjās grimst-
Pārāk agrā bij' salna.

Klusa un patiesa līdzjūtība **Ļenai,**
Pēterim un pārējiem tuviniekiem,
ĒVALDU SUPI mūžībā pavadot.

Māliju ģimene

Nav viņš aizgājis tālu, tālu,
Vien tikai aiz apvāršņa, kas katram
mums.

Tev viņu just kā rīta smilgas vālu,
Kā zvaigzni ezerā, kad meži tumst.
Kad klus o sāpi izraud sveces, mūsu
klusa un patiesa līdzjūtība
tuviniekiem, **ĒVALDU SUPI**
mūžībā pavadot.

Verpuļevas 7. celiņa iedzīvotāji

Es aizeju, kaut viss te joti patik,
Un gribētos vēl ilgi, ilgi būt.
Varbūt tur brīnumu var satikt,
Ko te man dzīve neatļāva gūt.

Mūsu visdzīlākā līdzjūtība **māsai**

Ļenai, sievai Lolitai ar bērniem,

ĒVALDU SUPI zemes klēpi guldot.

Deglavi

Tā vasara pa viršu ceļu ātri aiziet,
Driz dzērves atvadoties skumji
kliegs.

Kāds šonakt ilgi, ilgi nevarēs vairs
aizmigt,

Jo sāpu pūces dzīļi mežā saucot
kliegs.

(P.Keišs)

Patiesā līdzjūtībā esam kopā ar
Tevi, **Leontīna**, pavadot brāli
ĒVALDU mūžībā.

Bijušie kolēģi: Ilga, Līvija, Marija,
Olga, Taisija, Irmants

Paliks tavs darbigais gājums,
Tik augļigu mūžu neizdzēš riets.
Caur kokiem un bērniem būs
turpinājums

Tai saulainai gaitai, ko beidzi tu iet.
Izsakām patiesu līdzjūtību **sievai**
Lolitai, dēliem Ritvaram un
Intaram, pārējiem piedeīgajiem,
pavadot **ĒVALDU SUPI** kapu kalniņā.

SIA "Aiva V" kolektīvs

Klausies, zeme, zemausīt, -
Kālab tu tos stipros paņem,
kāpēc acīs, kurās silta uguns spīd,
smilšu rokām saņem?

Skumju brīdi esam kopā ar **Lolitu**
un dēliem, aizvadot vīru un tēvu
ĒVALDU SUPI kapu kalniņā.

Bijušie darbabiedri no SIA "Māras"

Tuvs cilvēks neaiziet-
Viņš tika pārstāj līdzās būt.
Viņš paliek dzīļi, dzīļi sirdī
Par avotu, kur mūžam spēku smelt.

Izsakām patiesu līdzjūtību
tuviniekiem, ĒVALDU SUPI
mūžības ceļā pavadot.

Bijušie SCO kolēģi

Ir sāpes, ko nespējam dalīt uz
pusēm,

Nav tādu vārdu, kas mierināt spētu.
Nostājas blakus tev draugi un klusē,

Kaut vai tā, lai tev palīdzētu.

Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība
Intaram Supem, pavadot TĒTI
kapu kalniņā.

Skolotājas A.Putnīna, V.Garanča un

klasesbiedri

Asaras, sāpes, milestība
Nespēj tevi modināt.

Tu apstājies pusvārda,

Puscelā, pusdarbā...

Kad rudens vējš ar sāpēm piešalc
miļo sirdis, izsakām patiesu

līdzjūtību **Lolitai Supei, dēliem un**
pārējiem tuviniekiem, VĪRU, TĒTI,
BRĀLI, MĀSASVĪRU zemes klēpi
guldot.

Barinsku ģimene

Deg sēru svece, deg
Kaut mūžs vēl neizdzīvots...
Kaut miliestibas ceļš vēl ejams tāls...

Ak, dvēselīt, uz debesīm, kas plīvo
Vairs tevi neatsaukt un nepanākt...
Sāp sirds par nelaikā nolauztu ābolu
pilnu ābeles zaru. Sāp sirds, kad
pašā spēku briedumā mūžībā
jāpavada mīla vīra, tēva un brāļa

ĒVALDA mūžs.

Izsakām dziļu un patiesu līdzjūtību
Pēterim Supem un visiem Ēvalda
tuviniekiem.

Silvija Ēvele, Biruta Circene

Kāpēc šoruden tā steidzies, Veļu
māte,
Vai manas nedzīvotās dzīves tev
nemaz nav žēl?

Nu manas cerības un mani skaistie
sapņi,
Kaut kur starp zvaigznēm tālu, tālu
kvēl.

Kad Veļu māte ir aizsaukus mūžībā
brāli **MĀRI** un šajā saulē vairs
tikšanās gaišuma nebūs, jūtam līdzi

Jāņa Kļečetnikova ģimenei.

Celīnieku ielas kaimiņi

Jā, dzīvots ir... Bez mitas iets un
būts,

Neviens vairs nevaicā - vai ceļš bij'

grūts,

Kad spēji saplok spēka pilni vāli.

Vien putni brēc pret apsarkušo tāli

Par to, ka iets un būts...

Kad rudenīgie vēji pēkšni aiznesuši
sev līdzi **BRĀLA** dvēselīti, mūsu
patiesa līdzjūtību **Jānim**

Kļečetnikovam.

"PMR" draugi un pārējie

Dusi saldi, miļo brālit,

Mūža miegs lai tev ir salds.

Auklēs tevi rasas rīti,

Ziedi klās un sniedzīš balts.

Skumju un atvadu brīdi esam kopā

ar **Jāni Kļečetnikovu un**

pārējiem tuviniekiem, BRĀLI pavadot

smilšu kalniņā.

AS "Latvijas autoceļu uzturētājs"

Balvu ceļu kolektīvs

Kas smagāks vēl var būt,
Pa dzīves taku ejot,

Kā atdot zemei to,

Kas sirdij tuvs un dārgs...

Skumju brīdi mūsu vispatiesākā
līdzjūtība **Jānim Kļečetnikovam**
sakarā ar **BRĀLA** nāvi.

"Balvu ceļi" arodorganizācija

Katrai skanai ir izskanai,

Katram mūžam savējā balss.

Kad pārtrūkst skanošās stīgas,

Tad izlīst viss dzīves kauss.

Izsakām patiesu līdzjūtību **Jānim Kļečetnikovam un pārējiem**,

pavadot **BRĀLI** kapu kalniņā.

AS "Latvijas autoceļu uzturētājs"

Rēzeknes ceļu rajona Balvu

nodaļas darbinieki

Lai sapnis balts viņas dvēseli aijā

Un klusais miers ar saviem

spāniem sedz...

Izsakām līdzjūtību **Zanei Taborei,**

šķiroties no **VECMĀMINAS.**

Baltinavas vidusskolas

2.klases audzinātāja

un klasesbiedri

IRĒNAS JERŠOVAS bijušie

klasesb